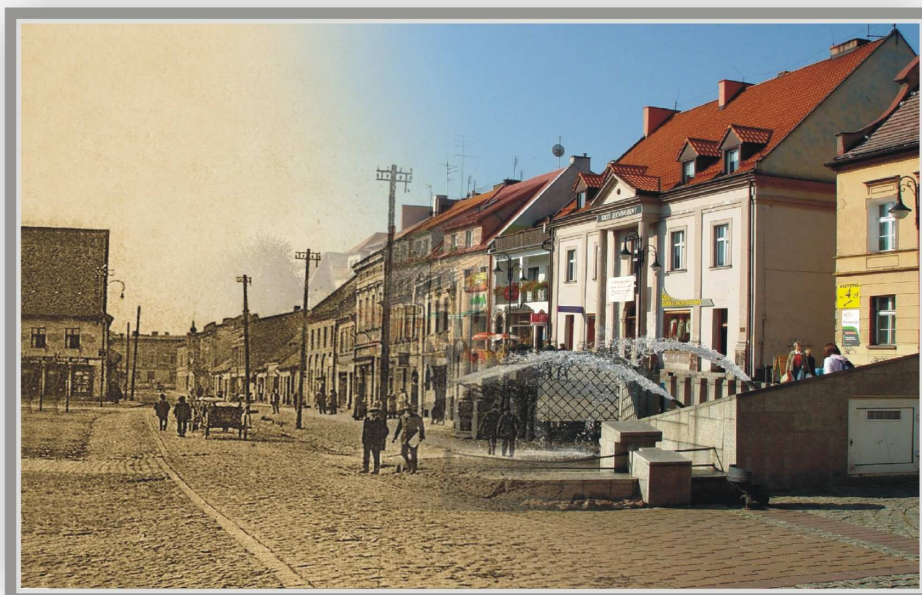

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA ŻORY

NA LATA 2007 - 2015

SPIS TREŚCI

1.	Przedmiot Lokalnego Programu Rewitalizacji	5
1.1.	Pojęcie rewitalizacji	5
1.2.	Metodyka przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Żory	6
1.3.	Potrzeba rewitalizacji	7
1.4.	Zakładane efekty rewitalizacji	10
1.5.	Cele rewitalizacji	11
2.	Charakterystyka uwarunkowań społeczno – gospodarczych miasta Żory	12
2.1.	Lokalizacja.....	13
2.2.	Rys historyczny	14
2.3.	Zagospodarowanie przestrzenne.....	16
2.4.	Uwarunkowania ochrony środowiska.....	23
2.4.1.	Walory krajobrazowe	23
2.4.2.	Ochrona powietrza.....	27
2.4.3.	Ochrona wody oczyszczanie ścieków	28
2.4.4.	Gospodarka odpadami	28
2.5.	Infrastruktura techniczna.....	29
2.5.1.	Woda, odprowadzanie ścieków, gaz, energia elektryczna, energia ciepła	29
2.5.2.	Telekomunikacja.....	36
2.5.3.	Budownictwo, w tym budownictwo mieszkaniowe	37
2.5.4.	Komunikacja lokalna.....	38
2.6.	Gospodarka.....	39
2.6.1.	Największe przedsiębiorstwa i pracodawcy	39
2.6.2.	Struktura podstawowych branż gospodarki.....	40
2.6.3.	Rynek pracy.....	42
2.7.	Sfera społeczna	43
2.7.1.	Struktura demograficzna i społeczna	43
2.7.2.	Infrastruktura społeczna	44
2.7.2.1.	Edukacja	44
2.7.2.2.	Zdrowie	46
2.7.2.3.	Kultura i sport.....	47
2.7.2.4.	Turystyka	48
3.	Analiza SWOT dla miasta Żory.....	49
4.	Komplementarność Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi z zakresu rozwoju	52
5.	Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	54
5.1.	Okres realizacji.....	54
5.1.1.	Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru i uzasadnienie.....	54
5.2.	Wykaz zadań inwestycyjnych.....	62
6.	System wdrażania programu	83
7.	System monitoringu	84
8.	System aktualizacji	84
9.	Promocja Lokalnego Programu Rewitalizacji	84
10.	Załączniki.....	86
10.1.	Załącznik nr 1 – Plan finansowania Programu.....	86
10.2.	Załącznik nr 2 – Przykładowe źródła finansowania Programu	88
10.3.	Załącznik nr 3 - Przykładowy wykaz wskaźników produktów i rezultatów	89

SPIS TABLIC

Tablica 1: Problemy na obszarach objętych Programem Rewitalizacji.....	7
Tablica 2: Badanie ankietowe – główne problemy miasta wg respondentów	8
Tablica 3: Badanie ankietowe – ocena estetyki miasta zdaniem respondentów	9
Tablica 4: Badanie ankietowe – najważniejsze obszary inwestycyjne miasta	9
Tablica 5: Efekty wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Żory	10
Tablica 6: Obszary rewitalizacji	12
Tablica 7: Lokalizacja Żor	13
Tablica 8: Podział administracyjny i powierzchnia użytków rolnych.	16
Tablica 9: Średniowieczny układ śródmieścia na rycinach oraz współcześnie.....	17
Tablica 10: Najważniejsze zabytki miejskie.....	18
Tablica 11 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków	20
Tablica 12: Lokalizacja Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”	24
Tablica 13: Fotografia – Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” ...	24
Tablica 14: Fotografia – Pojezierze palowickie	24
Tablica 15: Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące stanu ochrony zieleni miejskiej w Żorach.....	26
Tablica 16: Miejskie parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej.....	26
Tablica 17: Zużycie wody i oczyszczanie ścieków	28
Tablica 18: Odpady wytworzone i nagromadzone	28
Tablica 19: Infrastruktura techniczna - wodociągi	29
Tablica 20: Infrastruktura techniczna - kanalizacja	29
Tablica: 21 Struktura materiałowa sieci wodociągowej.....	30
Tablica: 22 Struktura wiekowa sieci wodociągowej	31
Tabela 23. Sieć kanalizacyjna na terenie miasta Żory w latach 2007-2010	32
Tabela 24. Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Żory w latach 2007-2010	32
Tablica: 25 Struktura materiałowa sieci kanalizacji sanitarnej	33
Tablica: 26 Struktura wiekowa sieci kanalizacji sanitarnej.....	33
Tablica 27: Komunikacja miejska	38
Tablica 28: Przykładowe duże przedsiębiorstwa funkcjonujące w mieście*	40
Tablica: 29 Struktura gospodarki w Żorach wg sekcji PKD.....	41
Tablica 30: Podmioty gospodarcze w Żorach	42
Tablica 31: Charakterystyka rynku pracy	42
Tablica 32: Stan ludności w mieście	43
Tablica 33: Ludność w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym	43
Tablica 34: Ludność – wskaźnik modułu gminnego.....	44
Tablica 35: Wykaz placówek działających na terenie Miasta Żory	44
Tablica 37: Szpitale na terenie miasta	46
Tablica 38: Przychodnie na terenie miasta	47
Tablica 39: Instytucje kultury, nauki i sportu na terenie miasta.....	47
Tablica 40: Baza noclegowa na terenie miasta.....	48
Tablica 41: Wykaz obszarów objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji.....	55
Tablica 42: Opis stref rewitalizacji – obszar A.....	56
Tablica 43: Opis stref rewitalizacji – obszar B.....	57
Tablica 44: Opis stref rewitalizacji – obszar C.....	58
Tablica 45: Opis stref rewitalizacji – obszar D.....	59
Tablica 46: Opis stref rewitalizacji – obszar E.....	60
Tablica 47: Opis stref rewitalizacji – obszar F	61
Tablica 48: Wykaz projektów inwestycyjnych - A/1	62
Tablica 49: Wykaz projektów inwestycyjnych – A/2	63
Tablica 50: Wykaz projektów inwestycyjnych – A/3	64
Tablica 51: Wykaz projektów inwestycyjnych – A/4	65
Tablica 52: Wykaz projektów inwestycyjnych - B/1	66
Tablica 53: Wykaz projektów inwestycyjnych - C/1.....	68
Tablica 54: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/1.....	71
Tablica 55: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/2.....	72
Tablica 56: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/3.....	73
Tablica 57: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/4.....	74
Tablica 58: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/5.....	75

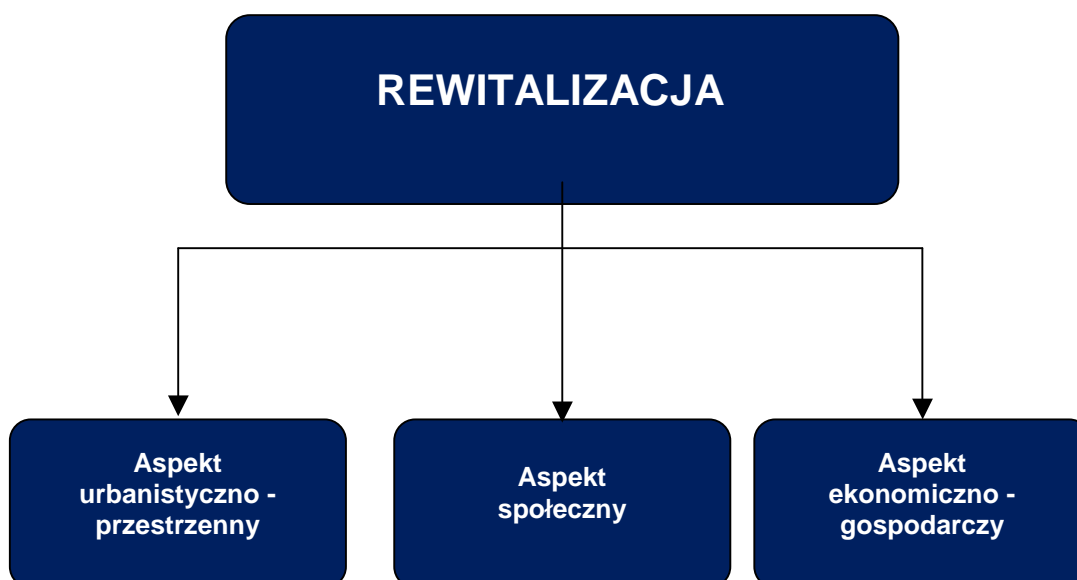
Tablica 59: Wykaz projektów inwestycyjnych - E/1	78
Tablica 60: Wykaz projektów inwestycyjnych - F/1	80
Tablica 61: Wykaz projektów inwestycyjnych - F/2	81
Tablica 62: Wykaz projektów inwestycyjnych - F/3	82
Tablica 64: Schemat elementów składowych procesu promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji ...	85
Tabela 63 - Plan finansowania Programu	86
Tabela 64 - Przykładowe źródła finansowania Programu	88
Tabela 65 – Przykładowy wykaz wskaźników produktów i rezultatów	89

1. Przedmiot Lokalnego Programu Rewitalizacji

1.1. *Pojęcie rewitalizacji*

Rewitalizacja jest szansą na zastosowanie kompleksowych i nowoczesnych rozwiązań w zakresie rozwoju obszarów miejskich, które w wyniku przemian gospodarczych, procesów historycznych, a także wielu innych czynników zostały zniszczone, a ich znaczenie dla rozwoju miasta zostało zdegradowane.

Rewitalizacja to proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych dzielnicach miast, przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców, przywrócenia ładu przestrzennego oraz do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych. Obejmuje ona kompleksowe działania techniczne, społeczne i ekonomiczne, mające na celu przywrócenie dawnej świetności oraz zapewnienie rozwoju określonego obszaru: dawnych dzielnic miejskich, terenów przemysłowych, powojсковych oraz "blokowisk".

1.2. *Metodyka przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Żory*

1.3. **Potrzeba rewitalizacji**

Rewitalizacja poszczególnych obszarów miasta jest działaniem niezbędnym, mającym na celu podniesienie jego atrakcyjności gospodarczej, edukacyjnej, turystycznej, rekreacyjnej, społecznej i kulturalnej. W obszarach objętych rewitalizacją stwierdzono następujące problemy gospodarczo-ekonomiczne, społeczne i przestrzenne.

Tablica 1: Problemy na obszarach objętych Programem Rewitalizacji

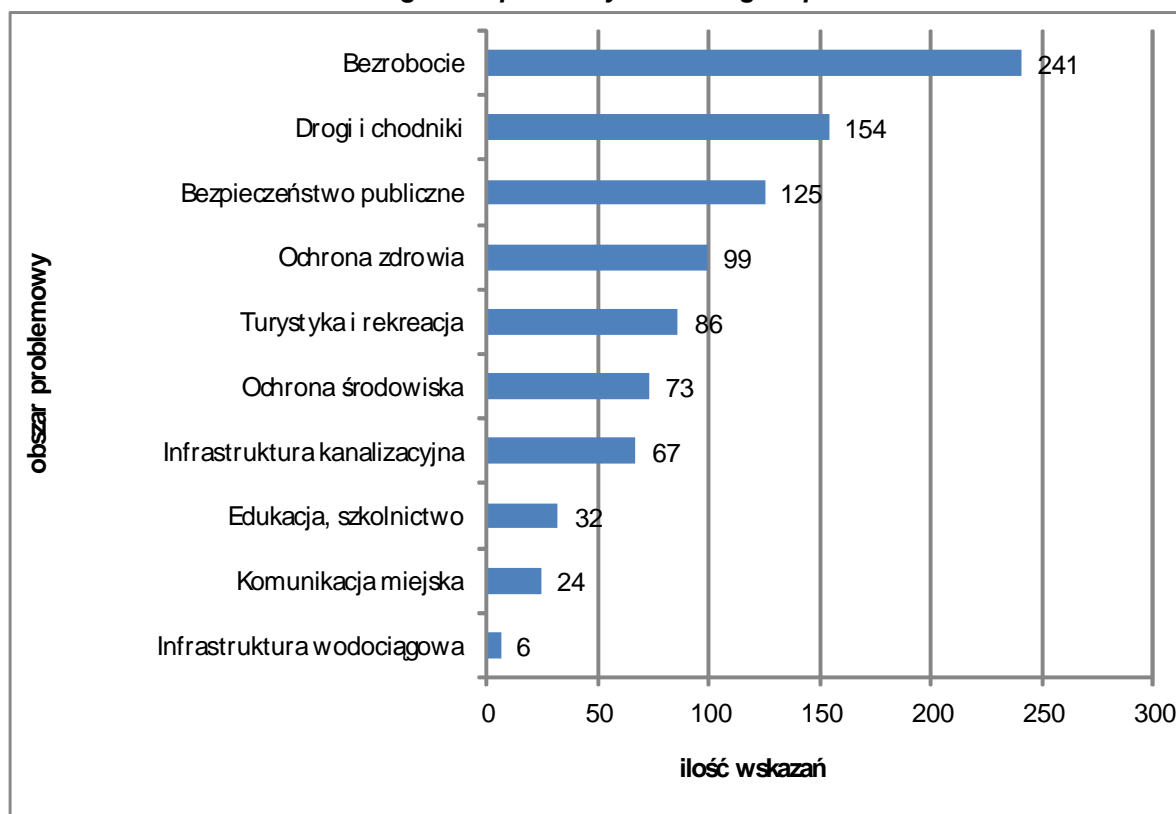
PROBLEMY GOSPODARCZO - EKONOMICZNE
<ul style="list-style-type: none">▪ Brak lokalnego kapitału▪ Deficyt środków publicznych na inwestycje w zakresie rewitalizacji▪ Brak rozwiniętego sektora turystycznego▪ Niewystarczająca liczba inwestorów zainteresowanych lokowaniem dużych przedsiębiorstw▪ Niedostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy
PROBLEMY SPOŁECZNE
<ul style="list-style-type: none">• Niewystarczający poziom bezpieczeństwa publicznego• Bezrobocie i pogłębiające się negatywne skutki długotrwałego bezrobocia wśród kobiet• Słabo rozwinięta oferta kulturalna, rekreacyjna i edukacyjna• Nierówność szans w dostępie do rynku pracy wśród osób niepełnosprawnych
PROBLEMY URBANISTYCZNO-PRZESTRZENNE
<ul style="list-style-type: none">• Znaczna ilość obiektów oraz terenów wymagających zagospodarowania oraz zmiany funkcji użytkowych• Niewystarczająca ilość obiektów sportowych, rekreacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych• Niewystarczająca ilość dobrze zagospodarowanej infrastruktury handlowej (targowiska miejskie)• Występowanie szkodliwych dla zdrowia człowieka elementów azbestowych w budynkach wielorodzinnych i szkolnych

Istotnym czynnikiem wpływającym na zakres przyjętych działań inwestycyjnych oraz działań wspierających (projekty miękkie) były wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców miasta. Badanie ankietowe zostało poprzedzone szkoleniami z zakresu problematyki rewitalizacji obszarów miejskich i przemysłowych.

Konstrukcja ankiety wykorzystanej w procesie wyboru inwestycji do wspomnianego już Lokalnego Programu Rewitalizacji pozwalała na ocenę zarówno miasta, jak i dzielnicy ankietowanego. Takie rozwiązanie umożliwiło oddzielenie problemów lokalnych od czynników oddziałujących na całe miasto.

Ankietowani wskazali szereg problemów istotnych dla rozwoju miasta. Wśród odpowiedzi za główne problemy uznano: bezrobocie [26,6%] (wysoki wynik jest charakterystyczny dla całego obszaru województwa i często nie ma przełożenia na rzeczywisty rynek pracy), stan dróg i chodników [17%] oraz bezpieczeństwo publiczne [13,8%].

Tablica 2: Badanie ankietowe – główne problemy miasta wg respondentów

Wskazania problemów dotyczących miasta są analogiczne do wskazań dotyczących najważniejszych problemów dzielnicy ankietowanego respondenta.

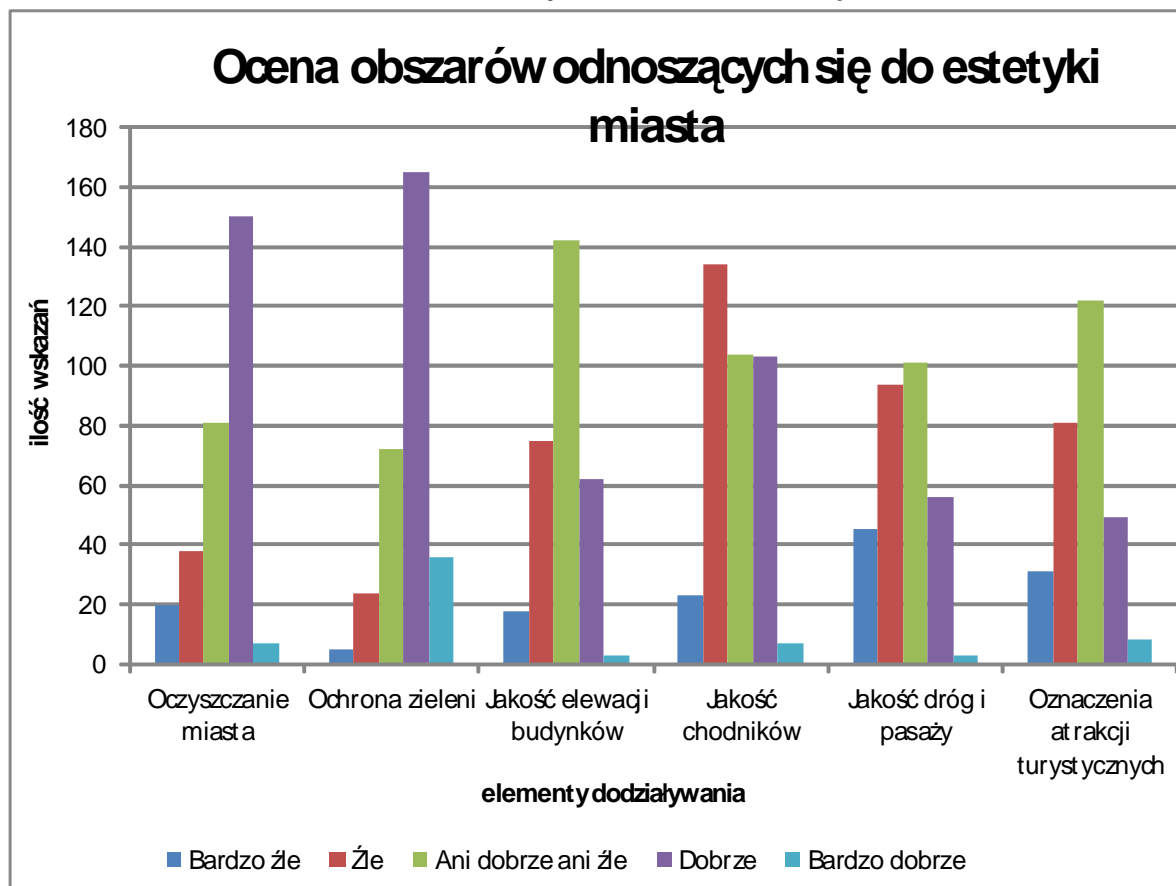
Za najważniejsze problemy w swoich dzielnicach ankietowani wskazali:

- Drogi i chodniki [21,5%],
- Bezrobocie [17,6%],
- Bezpieczeństwo publiczne [16,2%].

Ważnym elementem badania ankietowego było wskazanie obszarów wpływających na estetykę miasta. Ankietowani oceniali następujące elementy:

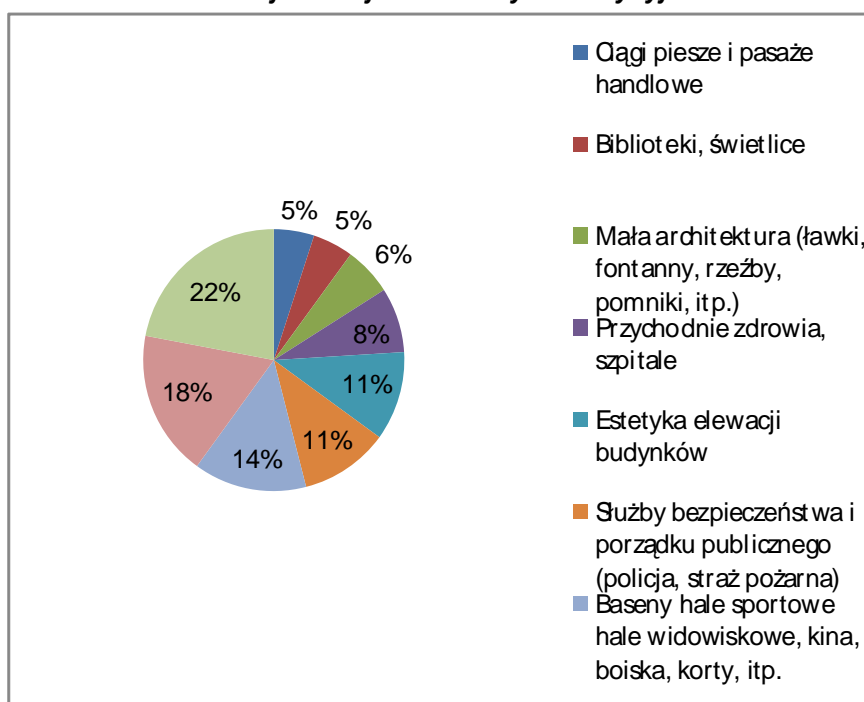
- Oczyszczanie miasta,
- Ochrona zieleni,
- Jakość elewacji budynków,
- Jakość chodników,
- Jakość dróg i pasaży,
- Oznaczenia atrakcji turystycznych.

Tablica 3: Badanie ankietowe – ocena estetyki miasta zdaniem respondentów

Jednym z najważniejszych pytań ankietowych było wskazanie zakresu działań inwestycyjnych, najistotniejszych z punktu widzenia rewitalizacji miasta.

Tablica 4: Badanie ankietowe – najważniejsze obszary inwestycyjne miasta

1.4. Zakładane efekty rewitalizacji

Przeprowadzone konsultacje i analizy społeczno - gospodarcze pozwoliły na określenie zakładanych efektów związanych z realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Zakładane efekty zostały określone wokół trzech podstawowych płaszczyzn:

- gospodarczo-ekonomicznej,
- społecznej,
- urbanistyczno-przestrzennej.

Tablica 5: Efekty wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Żory

EFEKTY GOSPODARCZO-EKONOMICZNE
<ul style="list-style-type: none">▪ Stworzenie nowych miejsc pracy szczególnie w obszarach gospodarki związanych z turystyką i obsługą ruchu turystycznego▪ Stworzenie warunków do dynamicznego rozwoju działalności gospodarczej w obszarze handlu i usług▪ Rozwój przedsiębiorczości na lokalnym rynku produktów i usług
EFEKTY SPOŁECZNE
<ul style="list-style-type: none">• Aktywizacja osób pozostających bez pracy oraz absolwentów, również w kierunku rozwoju prywatnych form działalności gospodarczej• Umocnienie więzi społecznych poprzez wspólne realizowanie działań zwiększających atrakcyjność regionu• Stała poprawa bezpieczeństwa publicznego• Minimalizacja negatywnych skutków bezrobocia i wykluczenia społecznego• Poprawa zdrowia mieszkańców dzięki organizacji imprez sportowych na nowopowstałych otwartych strefach rekreacji• Rozwój szkolnictwa wyższego• Poprawa oferty kulturalnej• Poprawa oferty spędzania czasu wolnego
EFEKTY URBANISTYCZNO-PRZESTRZENNE
<ul style="list-style-type: none">• Stworzenie atrakcyjnych terenów inwestycyjnych na obszarze gminy• Powstanie i/lub modernizacja infrastruktury drogowej i technicznej oraz rekreacyjno – wypoczynkowej na obszarach atrakcyjnych pod względem turystycznym• Rozwój infrastruktury edukacyjnej• Zagospodarowanie pustych przestrzeni miejskich i nadanie im nowych funkcji: społecznych, gospodarczych, rekreacyjnych, edukacyjnych, turystycznych

1.5. Cele rewitalizacji

Proces rewitalizacji miasta jest jednym z etapów realizacji Strategii Rozwoju Miasta Żory. Strategia miasta zakłada kompleksowy i zrównoważony rozwój miasta zarówno pod względem inwestycyjnym, gospodarczym, jak i społecznym.

Dążenie do osiągnięcia jak najlepszego realizowania misji miasta wyrażonej w haśle – „Żory - Przyjazne Miasto” wymaga optymalizacji procesów inwestycyjnych we wszystkich jego obszarach.

**MISJĄ ŻOR JEST ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM NOWYCH PODSTAW
ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA POPRZEZ
WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, TWORZENIE I ROZKWIT NOWOCZESNYCH
FIRM ORAZ ODPOWIADAJĄCE POTRZEBOM RYNKOWYM WYKSZTAŁCENIE
MIESZKAŃCÓW I WZMOCNIENIE POZYCJI MIASTA W REGIONIE**

Program rewitalizacji jest w pełni zgodny z celami strategicznymi przyjętymi w Strategii Rozwoju Miasta Żory.

Tablica 6: Obszary rewitalizacji

CEL NADRZĘDNY

Ożywienie i rozwój społeczno – gospodarczy oraz przestrzenny Żor

OBSZAR A
Śródmieście

- kształtowanie i zachowanie historycznego krajobrazu zabytkowego układu urbanistycznego,
- promocja osiągnięć kulturalnych i gospodarczych miasta,
- zwiększenie aktywności uczestnictwa mieszkańców i turystów w kulturze,
- zachowanie tożsamości lokalnej i regionalnej oraz tradycji i dziedzictwa kulturowego,
- stworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej,
- aktywizacja podmiotów gospodarczych m.in. związanych z obsługą ruchu turystycznego,
- aktywizacja na rynku pracy i zmniejszenie bezrobocia,
- poprawa bezpieczeństwa publicznego,
- zagospodarowanie pustych przestrzeni miejskich i nadanie im nowych funkcji.

OBSZAR B
Park Cegielnia

- zwiększenie atrakcyjności i estetyki terenów zielonych,
- rozwój funkcji rekreacyjno – wypoczynkowych terenu,
- pobudzenie i promocja aktywnych form wypoczynku,
- zwiększenie aktywności uczestnictwa mieszkańców i turystów w życiu społecznym,
- zmniejszenie zjawiska marginalizacji i patologii społecznych, zwłaszcza wśród młodzieży,
- aktywizacja podmiotów gospodarczych związanych m.in z obsługą ruchu turystycznego,
- poprawa bezpieczeństwa publicznego,
- zagospodarowanie pustych przestrzeni miejskich i nadanie im nowych funkcji,
- rekultywacja obszaru przemysłowego.

OBSZAR C
Dzielnica Rogoźna

- poprawa estetyki terenu,
- utworzenie nowych miejsc pracy,
- poszerzenie oferty edukacyjnej,
- zagospodarowanie pustych przestrzeni miejskich i nadanie im nowych funkcji,
- zapobieganie wykluczeniu na rynku pracy określonych grup społecznych.

OBSZAR D

Dzielnice: Księcia Władysława, Powstańców Śląskich i Korfantego

- zwiększenie dostępności do atrakcji turystycznych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego,
- zwiększenie atrakcyjności i estetyki terenów zielonych,
- ożywienie gospodarcze i poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej,
- aktywizacja rynku pracy i zmniejszenie bezrobocia,
- poprawa bezpieczeństwa publicznego,
- poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego,
- rozwój szkolnictwa wyższego,
- zachowanie tożsamości lokalnej i regionalnej oraz tradycji i dziedzictwa kulturowego.

OBSZAR E
Dzielnica Baranowice

- zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego,
- promocja, miasta i regionu,
- podniesienie konkurencyjności miasta,
- poprawa estetyki terenu,
- ożywienie gospodarcze i poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej,
- stworzenie nowych miejsc pracy.

OBSZAR F
OBSZAR CAŁEGO MIASTA

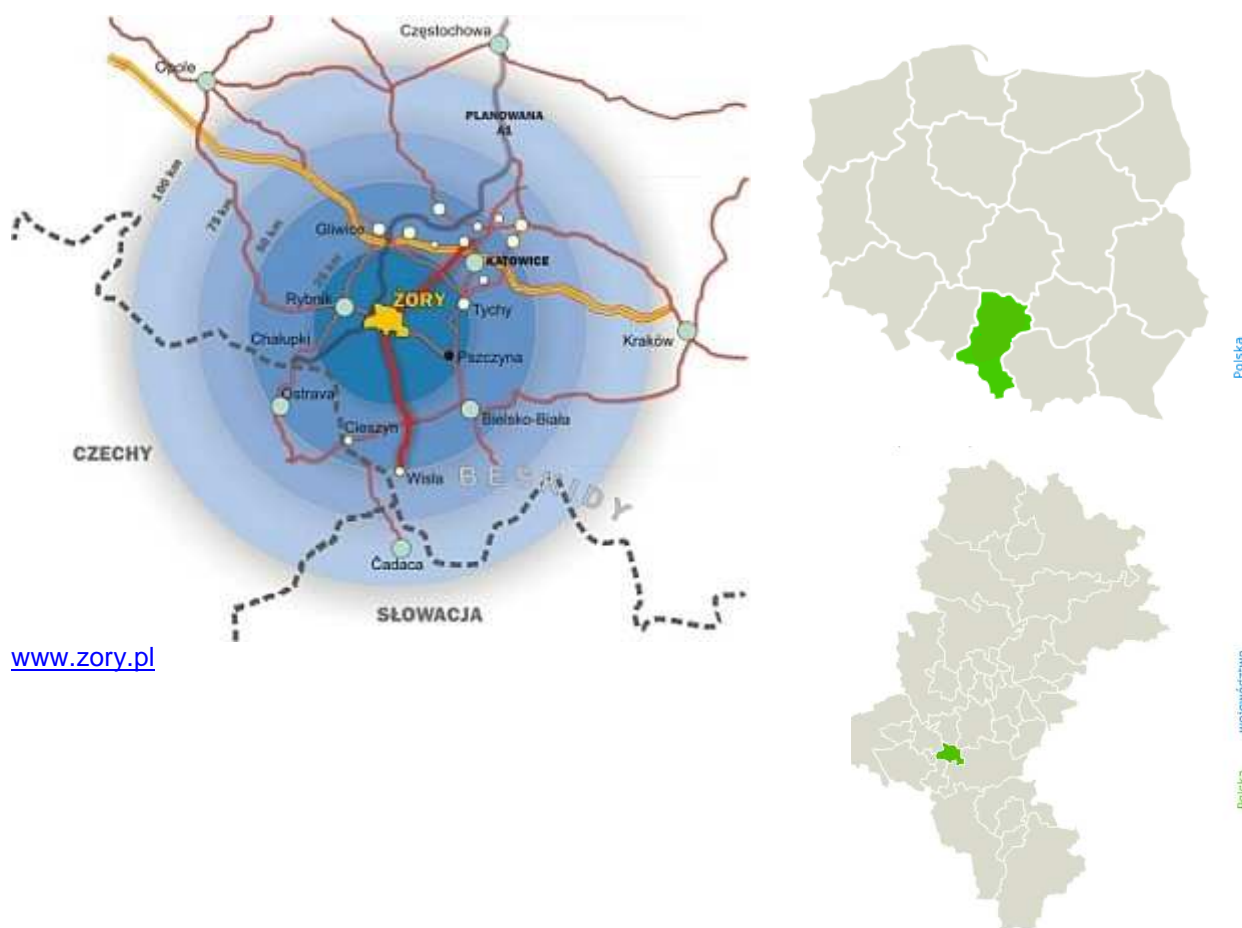
- zwiększenie atrakcyjności i estetyki terenów zielonych,
- zagospodarowanie pustych przestrzeni miejskich i nadanie im nowych funkcji: społecznych, gospodarczych, rekreacyjnych, edukacyjnych, turystycznych,
- aktywizacja podmiotów gospodarczych,
- aktywizacja rynku pracy i zmniejszenie bezrobocia,
- poprawa bezpieczeństwa publicznego,
- poprawa jakości życia mieszkańców.

Charakterystyka uwarunkowań społeczno – gospodarczych miasta Żory

2.1. Lokalizacja

Żory są jedną z najlepiej zlokalizowanych gmin w województwie śląskim. Miasto leży w południowej części województwa śląskiego, nieopodal granicy z Czechami i Słowacją, a także na skraju atrakcyjnych terenów rekreacyjnych Beskidu Śląskiego i Żywieckiego. Zlokalizowane jest przy ważnych szlakach komunikacyjnych: niedaleko autostrady A4 łączącej wschód z zachodem i przy autostradzie A1 łączącej południe z północą.

Tablica 7: Lokalizacja Żor

Uwarunkowania lokalizacyjne Żor sprawiają, że przez miasto przejeżdża każdego dnia ponad 30 tys. pojazdów, a z chwilą uruchomienia autostrady A1 liczba ta dodatkowo wzrośnie.

2.2. Rys historyczny ¹

Pierwsza zachowana wzmianka o Żorach pochodzi z 1258 roku. Nazwa ta została wymieniona w dokumencie dotyczącym fundacji klasztoru cystersów w Rudach Raciborskich. Żorska osada miała być jedną ze wsi służebnych dla klasztoru.

24 lutego 1272 roku Władysław Książę Opola i Raciborza dokonał zamiany kilku swoich majątków na wieś Żory, należącą wtedy do dóbr jednego z jego rycerzy, Chwalisza. W zachowanym odpisie dokumentu wydanego w tym dniu, Książę Władysław stwierdza, że zamierza w tym miejscu założyć obronne miasto. 24 luty 1272 roku jest zatem uznawany w Żorach za oficjalną datę założenia miasta.

Już w roku 1291 Żory, wraz z całym księstwem raciborskim stały się lennem czeskim, gdyż syn księcia Władysława Przemysław złożył hołd lenny królowi Czech Wacławowi. W roku 1327 kolejny hołd, złożony tym razem przez syna Przemysława, Leszka Janowi Luksemburskiemu umocnił związek lenny tego księstwa z Czechami. Już wkrótce okazało się, że mury obronne sukcesywnie budowane przez kilkadziesiąt lat od chwili założenia miasta, przydadzą się mieszkańcom. W roku 1345 król Polski Kazimierz Wielki rozpoczął wojnę, w wyniku której chciał przyłączyć Śląsk pod swe panowanie. Wojska polskie, które wkroczyły na teren księstwa raciborskiego oblegały m.in. Żory, jednak ich nie zdobyły. Sąsiedni Rybnik, który nie miał murów obronnych został wtedy doszczętnie spalony. Innym zagrożeniem dla śląskich mieszczan w czasie średniowiecza była plaga rabunków na drogach, która znacznie utrudniała handel. Żory przystąpiły zatem w roku 1384 do związku 22 miast śląskich i ziemi wieluńskiej, który miał temu procederowi zapobiegać. Żory otrzymały wtedy przywilej karania schwytanych przestępców mieczem. Najprawdopodobniej ten fakt jest powodem, dla którego na żorskim herbie, oprócz połowy górnośląskiego orła znajduje się właśnie skierowany ostrzem w dół miecz.

Pierwsza połowa XV wieku to na Śląsku czas wojen husyckich. Wojska husytów pojawiły się także pod murami Żor, jednak także i tym razem wojskom nieprzyjacielskim nie udało się zdobyć miasta. W roku 1526 Żory wraz z całym Śląskiem weszły w skład monarchii habsburskiej. W konsekwencji, w następnym stuleciu także te ziemie stały się areną walk w czasie wojny trzydziestoletniej. Również Żory, nękane przemarszami wojsk i epidemiami chorób znacznie wtedy zubożały.

Inną plagą dręczącą miasto były liczne pożary, które niszczyły drewnianą zabudowę miasta. Po szczególnie dużym pożarze, który wybuchł 11 maja 1702 roku, a w którym zginęła większa część mieszkańców miasta łącznie z burmistrzem, pozostali przy życiu mieszkańcy postanowili co roku, na pamiątkę tego dnia wyruszać wieczorem 11 maja w wielkiej błagalnej procesji z pochodniami, by uchronić miasto od kolejnych pożarów. Święto to obchodzone jest do dziś i biorą w nim udział mieszkańcy oraz odwiedzający miasto.

Po roku 1740 Żory przechodzą pod panowanie pruskie. W 1806 po kolejnym pożarze, który zniszczył większość drewnianej zabudowy miasta, zapadła decyzja, by miasto odbudowywać

¹ www.zory.pl

już wyłącznie w formie murowanej. Od tej pory rozpoczęto powolną rozbiórkę murów obronnych, gdyż stanowiły tanie źródło surowca budowlanego.

W XIX wieku rozpoczęły się w mieście przemiany gospodarcze. Dotychczasowy charakter miasta utrzymującego się z rzemiosła, drobnego handlu a nawet rolnictwa zaczął się zmieniać na bardziej przemysłowy. W roku 1830 powstała tu huta „Waleska”, zaś w 1842 huta „Pawła”. W 1842 roku wybudowano młyn parowy, należący do rodziny Sternów, w której w 1888 roku urodził się Otto Stern, późniejszy laureat Nagrody Nobla z dziedziny fizyki.

Od początku XX wieku wśród mieszkającej w Żorach ludności pochodzenia polskiego (w mieście mieszkała także spora liczba Niemców oraz członkowie gminy żydowskiej istniejącej tu od XVI wieku), pogłębiła się chęć zmanifestowania własnej odrębności narodowej. Powstało m.in. Towarzystwo Śpiewacze „Feniks”.

Mieszkańcy Żor walczyli we wszystkich trzech powstaniach śląskich. W trzecim w 1921 roku wziął udział w walkach XIII Żorski Pułk Piechoty Wojsk Powstańczych. Przejęcie władzy w Żorach przez polską administrację nastąpiło 4 lipca 1922 roku. W tym samym roku Żory odwiedził Naczelnik Państwa Józef Piłsudski.

W okresie międzywojennym zaczęły się w mieście tworzyć kolejne polskie organizacje: Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, ZHP. W 1922 roku powstało polskie Państwowe Gimnazjum im. Karola Miarki, powstał też zakład wyrobów metalowych „Minerwa”.

W chwili wybuchu II wojny światowej w Żorach mieszkało 6100 mieszkańców. Okupacja niemiecka rozpoczęła się w mieście już 1 IX 1939 roku. Miasta broniły zaledwie siły osłonowe wojska polskiego (siły batalionu Obrony Narodowej „Rybnik”, bateria 23 pułku artylerii lekkiej). Przeciwno sobie miały zaś siły główne 5 Dywizji Pancerniej Wehrmachtu.

Żory, wraz z resztą ziem polskiego Górnego Śląska zostały bezpośrednio przyłączone do Rzeszy. Okupacja trwała ponad 5 lat. Krótco przed końcem wojny miasto było świadkiem „marszu śmierci” więźniów obozu koncentracyjnego Auschwitz – Birkenau. Na terenie miasta zginęło wtedy 47 więźniów. II wojna światowa zakończyła się dla Żor tragicznie. W wyniku przeprowadzonego 24 marca 1945 roku natarcia wojsk radzieckich i czechosłowackich 80 procent zabudowy miasta zostało doszczętnie zburzone.

Do początku lat siedemdziesiątych Żory powoli odbudowywały się ze zniszczeń, pozostawały jednak małym kilkutyśiecznym miasteczkiem. W związku z rozbudową przemysłu wydobywczego na terenie tzw. Rybnickiego Okręgu Węglowego, w Żorach rozpoczęto budowę wielkich osiedli mieszkaniowych, w których zamieszkali wraz ze swymi rodzinami, nowi pracownicy okolicznych kopalń. W ciągu kilkunastu lat ilość mieszkańców miasta wzrosła do przeszło 60 tysięcy.

2.3. Zagospodarowanie przestrzenne

Żory są ponad sześćdziesięciotysięcznym miastem na prawach powiatu. Miasto jest zlokalizowane na powierzchni 6 459 hektarów. Powierzchnia użytków rolnych stanowi ok. 52% ogółu powierzchni miasta.

Tablica 8: Podział administracyjny i powierzchnia użytków rolnych.

	j.m.	2006	2007	2008	2009	2010
PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY						
Powierzchnia						
ogółem w ha	ha	6 459	6 459	6 459	6 459	6 459
ogółem w km2	km2	65	65	65	65	65

*źródło WWW.stat.gov.pl

	j.m.	2006	2007	2008	2009	2010
UŻYTKI ROLNE						
Powierzchnia użytków rolnych						
ogółem	ha	3 264	3 100	3375	3363	3213
Grunty orne						
ogółem	ha	2 435	2 342	2620	2610	2462
Sady						
ogółem	ha	62	22	21	21	21
Łąki						
ogółem	ha	584	588	588	587	588
Pastwiska						
ogółem	ha	183	148	146	145	142
LASY						
Lasy i grunty leśne						
ogółem	ha	1593,8	1566,5	1556	1556	1620
POZOSTAŁY GRUNTY I NIEUŻYTKI						
Pozostałe grunty i nieużytki						
ogółem	ha	1 586	1 747	1466	1479	1626

*źródło WWW.stat.gov.pl i UM Żory

Powstanie miasta datuje się na 1272 rok. Miasto zachowało średniowieczny układ śródmieścia, który wpłynął na kształtowanie się zabudowy na pozostałych jego obszarach.

Tablica 9: Średniowieczny układ śródmieścia na rycinach oraz współcześnie

Rycina

Żory są jednym z nielicznych w Polsce i jednym na Śląsku miastem, w którym niemalże w stanie nienaruszonym został zachowany średniowieczny układ urbanistyczny starówki.

Rynek w okresie międzywojennym

Współczesnie

Zabytkowy, średniowieczny układ Starówki w Żorach stanowi najcenniejszy zabytek miasta. Wśród pozostałych obiektów zabytkowych wymienić można:

Tablica 10: Najważniejsze zabytki miejskie

Kościół Parafialny

Pierwsze zachowane wzmianki o kościele parafialnym pochodzą z lat 1376 i 1447. Kościół na przestrzeni dziejów ulegał różnym zmianom architektonicznym jednak obecna bryła świątyni wzniesiona została w XVI w. i jest przykładem późnego gotyku ceglanego. Jest to okazała pięcioprzęsłowa budowla halowa o trzech nawach równej wysokości, wzniesiona przy zastosowaniu wendyjskiego układu cegieł. Budowlę zdobi wiele gotyckich elementów np. portal. Jej krzyżowe sklepienia żebrowane wyrastają ze smukłych ośmiobocznych filarów, często spotykanych w świątyniach gotyckich Dolnego Śląska. Barokowym akcentem jest kaplica Matki Boskiej Miłosierdzia - fundacja burmistrza Żor, Wacława Linka.

foto: Jakub Kozłowski

Usytuowanie świątyni tuż przy murach miejskich nie było przypadkowe. Zwykle plac kościelny sąsiadował z rynkiem, często jednak, zwłaszcza na Śląsku, kościół, przylegając do murów współdziałał w pewnym stopniu w obronie dzięki zwartości wysokich ścian oraz wyniosłości baszty - dzwonnicy. Po przejściu przez Żory frontu w czasie II Wojny Światowej kościół został poważnie uszkodzony. Został odbudowany w latach 1945-1950.

Mury obronne

Żorskie mury obronne zaczęły być budowane wkrótce po założeniu miasta w 1272 roku. Ich budowa z pewnością trwała kilkadziesiąt lat, jednak już w roku 1345 w trakcie oblężenia Żor przez wojska Kazimierza Wielkiego, miasto było nimi całkowicie otoczone. W murach znajdowały się dwie bramy: Krakowska zwana także Dolną, w okolicach dzisiejszej ulicy Dolne Przedmieście oraz Górna, zwana także Cieszyńską, w okolicach dzisiejszej ulicy Moniuszki. Obie bramy zostały rozebrane po roku 1806, gdy cegły z murów zaczęto wykorzystywać przy odbudowie miasta po kolejnym wielkim pożarze. Pierwotny obwód murów wynosił 1200 metrów, jednakże do dziś pozostało jedynie około 400 metrów. Odnowione fragmenty murów można podziwiać bezpośrednio od strony starego cmentarza żorskiego przy kościele parafialnym pod wezwaniem św. Apostołów Filipa i Jakuba oraz na parkingu miejskim przy ulicy Bramkowej.

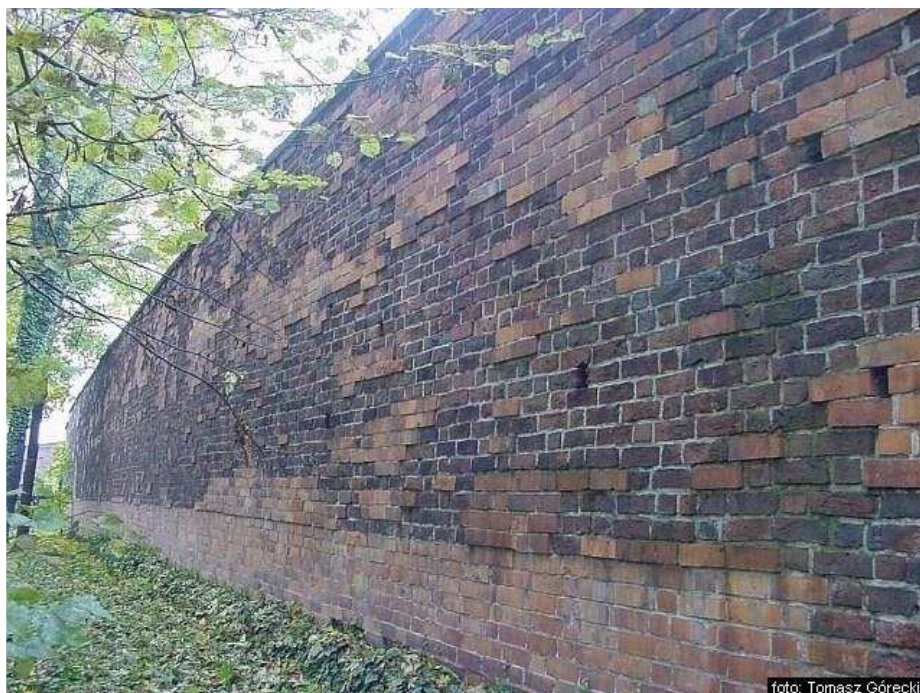

foto: Tomasz Górecki

„Kościółek”

Plac przy którym zbiegają się ulice Murarska i Bramkowa w południowo zachodniej części miasta, był centrum dawnej osady żorskiej, przed otrzymaniem praw miejskich. Na jego środku aż do roku 1806 stał drewniany kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Kościół palił się kilkakrotnie, był za każdym razem odbudowywany. Ostatecznie po roku 1806 w jego miejscu stanęła murowana kapliczka, zwana przez mieszkańców „Kościółkiem”, w której ustawiono figurkę św. Jana Nepomucena przeniesioną z Rynku.

Tablica 11 Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków

Adres	Obiekt objęty ochrony	Numer rejestru zabytków Data wpisu
Żory	Układ urbanistyczny w granicach ulic Biskupa, Ogrodowa, Męczenników Oświęcimskich, Nerlicha	A/585/66 16 II 1966
Żory	Mury obronne - zachowane fragmentarycznie wzdłuż ulic Ogrodowej (dawniej Manifestu Lipcowego) i Męczenników Oświęcimskich – z XIV wieku, gotyckie, murowane Granice ochrony obejmują mury oraz przylegająca do nich część parcel	A/574/66 16 II 1966
Żory	Kościół parafialny pod wezwaniem świętych Filipa i Jakuba z XV wieku, gotycki, murowany, z wieżą Granice ochrony obejmują kościół wraz z najbliższym otoczeniem	A/573/66 16 II 1966
Żory	Plebania przy kościele parafialnym pod wezwaniem świętych Filipa i Jakuba z XIX wieku, klasycystyczna, murowana Granice ochrony obejmują obiekt w ramach ogrodzenia	A/575/66 16 II 1966

<p>Żory ulica Kościuszki (na skrzyżowaniu z ulicami: Osińską i Wjazdową)</p> <p>ulica Osińska</p>	<p>Zespół zabudowy kościoła ewangelicko- augsburskiego w Żorach, który tworzą: A) budynek kościoła imienia Zbawiciela, wzniesiony w latach 1929-1931 według projektu braci Huberta i Henryka Erasów z Wrocławia, w stylu moder- nistycznym z elementami stylu neobarokowego oraz uproszczonym stylem art deco we wnętrzu; B) budynek parafii, wzniesiony w 1907 roku, o formie łączącej elementy stylów historycznych oraz tzw. stylu narodowego; C) najbliższe otoczenie obu budynków w ramach działek numer 211, 212 i 2489/213. Granice ochrony obejmują kościół z otoczeniem w ramach działek 211 i 212 (w kształcie trójkąta ograni- czonego ulicami: Kościuszki, Osińską i Wjazdową) oraz budynek parafii z otoczeniem w ramach działki 2489/213</p>	<p>A/98/03 7 XI 2003</p>
<p>Żory ulica Bramkowa 1</p>	<p>Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej</p>	<p>A/280/09 województwo śląskie</p> <p>A/583/66 16 II 1966 województwo katowickie</p>
<p>Żory ulica Dworcowa 1</p>	<p>Budynek mieszkalny z XIX wieku, klasycystyczny, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej</p>	<p>A/584/66 16 II 1966</p>
<p>Żory ulica Dworcowa 6</p>	<p>Budynek mieszkalny, w którym obecnie mieści się szkoła muzyczna, wzniesiony w 1903 roku w stylu neogotyku z elementami neobaroku i secesji oraz najbliższe otoczenie budynku z zielenią wysoką i niską, zakomponowaną jako niewielki park, a także ogrodzenie w formie kutej kratki na niskiej podmurówce.</p>	<p>A/174/06 20 II 2006</p>
<p>Żory ulica Dolne Przedmieście 1 u zbiegu z ulicą Dworcową</p>	<p>Budynek administracyjno-usługowy (obecnie siedziba Miejskiego Domu Kultury), wzniesiony w latach 1954–1956 w stylu uproszczonego neorenesansu oraz najbliższe otoczenie budynku w ramach działki nr 2292/222.</p>	<p>A/169/06 20 II 2006</p>
<p>Żory ulica Dolne Przedmieście 5</p>	<p>Budynek mieszkalny, wzniesiony w drugiej połowie XIX wieku w stylu eklektycznym z dominującymi elementami neomanieryzmu. Granice ochrony obejmują budynek w obrysie murów zewnętrznych</p>	<p>A/170/06 20 II 2006</p>
<p>Żory ulica Męczenników Oświęcimskich 32</p>	<p>Zespół zabudowy, w skład którego wchodzi: Budynek mieszkalny (willa) wraz z oficyną, wzniesiony w 1908 roku w stylu historyzującym z elementami neomanieryzmu niderlandzkiego; Altana wzniesiona w stylu neomanieryzmu; Ogród willowy o charakterze reprezentacyjnym; Ogrodzenie od strony ulicy Męczenników Oświęcimskich; Granice ochrony obejmują cały zespół usytuowany na działce nr 1912/163</p>	<p>A/171/06 20 II 2006</p>

Żory ulica Murarska 11	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/586/66 16 II 1966
Żory ulica Murarska 13	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/587/66 16 II 1966
Żory ulica Murarska 19	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/588/66 16 II 1966
Żory ulica Murarska 35	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/590/66 16 II 1966
Żory ulica Murarska 37	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/591/66 16 II 1966
Żory Rynek 1	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/500/56 2 XI 1956
Żory Rynek 12	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/576/66 16 II 1966
Żory Rynek 23	Budynek mieszkalny z XIX wieku, odbudowany po wojnie, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/577/66 16 II 1966
Żory ulica Szeptyckiego 4	Budynek mieszkalny z XIX wieku, klasycystyczny, murowany Granice ochrony obejmują budynek	A/604/66 17 III 1966
Żory ulica Szeptyckiego 4	Pierwszy portal i drzwi w wejściu frontowym, wykonany z kamienia (piaskowiec), klasycystyczny z pierwszej połowy XIX wieku	B/571/82 4 XI 1982
Żory ulica Szeptyckiego 4	Drugi portal i drzwi w wejściu frontowym, wykonany z kamienia (piaskowiec), klasycystyczny z pierwszej połowy XIX wieku	B/572/82 4 XI 1982
Żory ulica Szeptyckiego 6	Budynek mieszkalny z XIX wieku, klasycystyczny, murowany Granice ochrony obejmują budynek	A/592/66 16 II 1966
Żory ulica Szeptyckiego 9	Budynek mieszkalny z XIX wieku, klasycystyczny, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach parceli budowlanej	A/593/66 16 II 1966
Żory ulica Szeptyckiego 12 u zbiegu z ulicą Szeroką	Budynek z XIX wieku Granice ochrony obejmują cały budynek (bryłę, elewacje wraz z wystrojem, sień, z wyłączeniem pozostałych pomieszczeń) oraz otoczenie w ramach działki	A/1547/94 3 X 1994

Żory ulica Szeroka 7 (dawna Armii Czerwonej)	Budynek mieszkalny (narożny) z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/578/66 16 II 1966
Żory ulica Szeroka 7a	Budynek mieszkalny, wzniesiony około połowy XVIII wieku oraz przylegający do niego mur wzdłuż ulicy Szerokiej. Granice ochrony obejmują budynek w obrysie murów zewnętrznych	A/172/06 20 II 2006
Żory ulica Szeroka 8	Budynek mieszkalny, wzniesiony najprawdopodobniej w trzeciej ćwierci XIX wieku. Granice ochrony obejmują budynek w obrysie murów zewnętrznych	A/173/06 20 II 2006
Żory ulica Szeroka 12 (dawna Armii Czerwonej)	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/579/66 16.02.66
Żory ulica Szeroka 14 (dawna Armii Czerwonej)	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/580/66 16 II 1966
Żory ulica Szeroka 16 (dawna Armii Czerwonej)	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/581/66 16 II 1966
Żory ulica Szeroka 20 (dawna Armii Czerwonej)	Budynek mieszkalny z XIX wieku, murowany Granice ochrony obejmują obiekt w ramach działki budowlanej	A/582/66 16 II 1966
Żory – Baranowice	Pałac z XVII wieku, część środkowa z pierwszej połowy XIX wieku, części boczne z końca XIX wieku, późnoklasycystyczny, murowany Granice ochrony rozciągają się na całość obiektu – w ramach ogrodzenia	A/542/66 16 II 1966
Żory – Rogoźna ulica Wodzisławska 111	Budynek mieszkalny z końca XIX wieku w stylu historyzmu z elementami neoklasycyzmu Granice ochrony obejmują budynek	A/1551/94 23 XII 1994
Żory – Rówień	Kaplica przydrożna z XIX wieku, barokowo-klasycystyczna, murowana, z półkolistą absydą Granice ochrony obejmują obiekt	A/601/66 17 III 1966

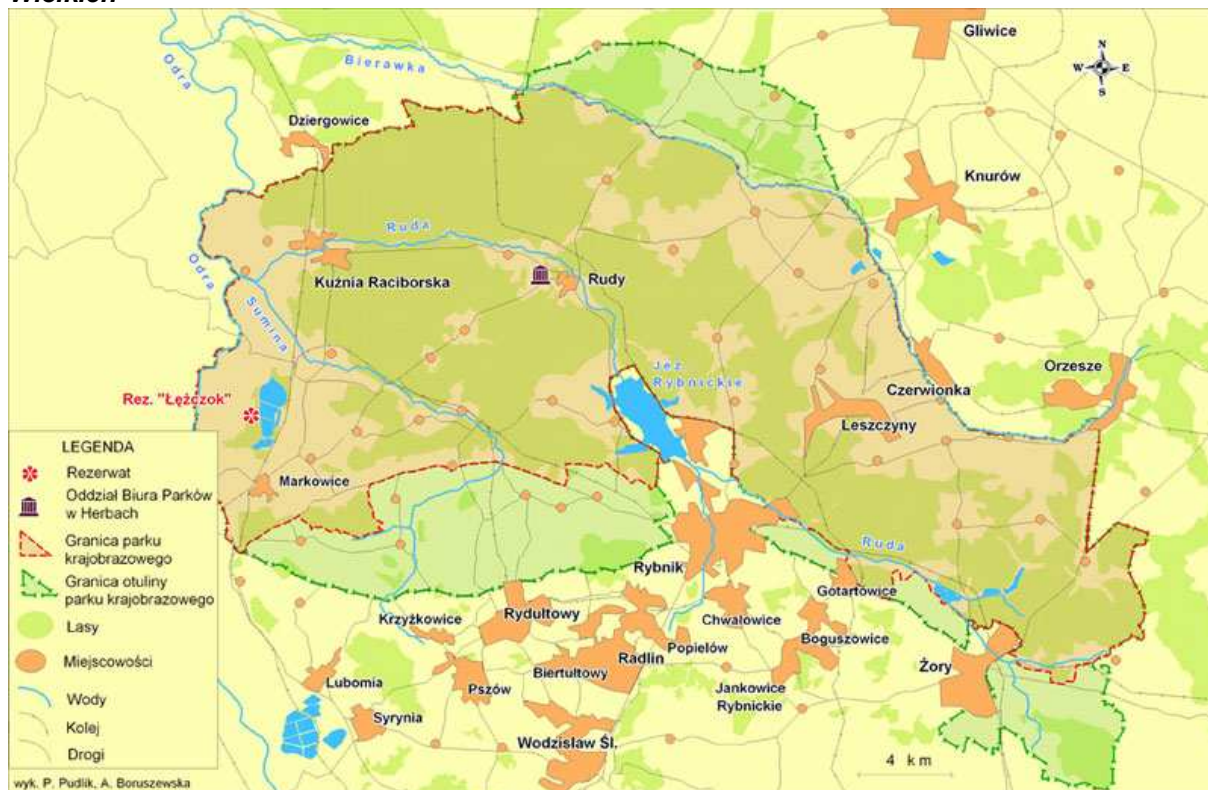
Źródło: <http://www.wkz.katowice.pl>.

2.4. Uwarunkowania ochrony środowiska

2.4.1. Walory krajobrazowe

Żory usytuowane są na terenie jednego z czystszych ekologicznie i niezdegradowanych obszarów Śląska, który jest oddalony od skupisk ciężkiego przemysłu. Na obszarze Żor zaczynają się granice Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Lasy, które wchodzi w jego skład, rozciągają się na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów od Żor aż do Raciborza.

Tablica 12: Lokalizacja Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”

Źródło: www.zpk.com.pl/parki_mapy/ckkrw_d.jpg

Tablica 13: Fotografia – Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”

Park krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich został powołany rozporządzeniem wojewody katowickiego nr 181/93 z 23.11.1993 r. (Dz. Urz. Woj. Kat. nr 15/93, poz. 130). Powierzchnia parku wynosi obecnie 49 387 ha, a powierzchnia otuliny - 14 010 ha. Celem utworzenia parku było zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych oraz przyrodniczo-kulturowych i kulturowych na obszarze wielowiekowej działalności cystersów.

Źródło: http://www.przyroda.katowice.pl/pk_cysterskie_kompozycje_krajobrazowe.html

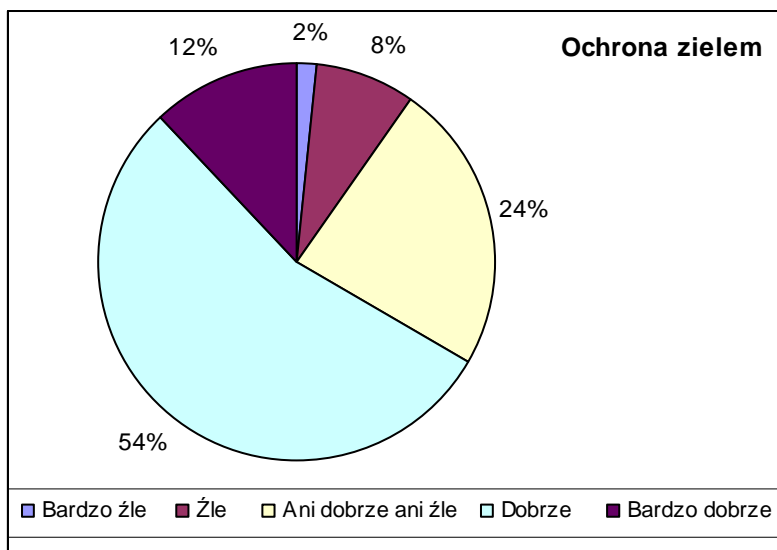
Na granicy miasta znajduje się „pojezierze palowickie” stanowiące ciąg kilkunastu stawów założonych kilkaset lat temu przez cystersów. Jest to jeden z najbardziej urokliwych zakątków Śląska.

Tablica 14: Fotografia – Pojezierze palowickie

Żory są jednym z nielicznych miast województwa śląskiego przykładających bardzo znaczącą wagę do utrzymania na wysokim poziomie zieleni miejskiej. Dbałość o zieleni przekłada się na postrzeganie miasta zarówno przez osoby przyjezdne, ale przede wszystkim przez samych mieszkańców, którzy w ankiecie poprzedzającej przygotowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji wysoko ocenili stan zieleni miejskiej.

Tablica 15: Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące stanu ochrony zieleni miejskiej w Żorach.

Tablica 16: Miejskie parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej

TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNE I OSIEDLOWE	2006	2007	2008	2009	2010	
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej						
ogółem	ha	199,9	200,5	200,5	200,3	200,3
Parki spacerowo - wypoczynkowe i zieleńce						
parki spacerowo - wypoczynkowe						
obiekty						
ogółem	ob.	1	1	1	1	1
w gestii samorządu	ob.	1	1	1	1	1
powierzchnia						
ogółem	ha	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
w gestii samorządu	ha	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
zieleńce						
obiekty						
ogółem	ob.	48	49	49	49	49
w gestii samorządu	ob.	48	49	49	49	49
Powierzchnia						
ogółem	ha	50,4	52,4	52,4	52,4	52,4
w gestii samorządu	ha	50,4	52,4	52,4	52,4	52,4
Zieleń uliczna						
ogółem	ha	74	78,7	78,7	78,7	78,7
Tereny zieleni osiedlowej						
ogółem	ha	147	145,6	145,6	145,4	145,4
w gestii samorządu	ha	98,6	98,9	98,9	98,9	98,9
Nasadzenia i ubytki						
nasadzenia						
drzewa	szt.	1 000	138	767	107	250
krzewy	szt.	223	500	12 115	750	2 000
ubytki						
drzewa	szt.	1 040	87	240	390	200
krzewy	szt.	300	0,0	0,0	0,0	0,0

Lasy gminne (mienie komunalne)						
ogółem	ha	11	11	11	11	11

*źródło WWW.sts.gov.pl i UM Żory

Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej oraz lasy gminne stanowią 4,49% całkowitej powierzchni miasta (tj. 290 ha), w tym największy obszar zajmują tereny zieleni osiedlowej (145,4 ha) oraz zieleń uliczna (78,7 ha).

2.4.2. Ochrona powietrza

Na przestrzeni ostatnich lat emisja zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych notowana na terenie miasta Żory diametralnie spadała. Dla porównania, w roku 2006 emisja zanieczyszczeń pyłowych była niemal dwukrotnie niższa od tej zanotowanej w roku 2003. Stale maleje również emisja zanieczyszczeń gazowych. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 2008r.) emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie miasta Żory wyniosła 0,1 Mg/rok, natomiast zanieczyszczeń gazowych 81,3 Mg/rok. Głównym źródłem zanieczyszczeń pozostają zanieczyszczenia powodowane spalaniem paliw.

Główne źródła punktowe emisji na terenie Żor to Ciepłownia Miejska przy ul. Pszczyńskiej należąca do PEC Jastrzębie, kotłownia Korporacji Budowlanej FADOM S.A. przy ul. Bocznej oraz Instalacje Basista S.J. w rejonie os. Gwarków działająca od sezonu grzewczego 2006/2007.

Istotnym problemem jest emisja zanieczyszczeń ze źródeł ciepła budynków mieszkalnych (jednorodzinnych) tzw. niska emisja. Większość gospodarstw domowych na terenie miasta korzysta z indywidualnych kotłowni na paliwo stałe, co jest główną przyczyną wysokich stężeń zanieczyszczeń powietrza w okresie sezonu grzewczego i składa się na problem niskiej emisji. Emisja z tych źródeł jest szczególnie uciążliwa ze względu na niskie kominy i małe rozproszenie zanieczyszczeń. W nieefektywnych urządzeniach grzewczych spala się niskiej jakości węgiel, a często także różnego rodzaju materiały odpadowe i odpady komunalne. W indywidualnym ogrzewnictwie funkcjonują urządzenia o przestarzałej konstrukcji jak kotły komorowe tradycyjne, bez regulacji i kontroli ilości podawanego paliwa do paleniska oraz bez regulacji i kontroli powietrza wprowadzanego do procesu spalania, o średniorocznej sprawności do 65%. Przeważająca część infrastruktury mieszkaniowej pochodzi z przed roku 1990, charakteryzuje się więc większą energochłonnością, co wiąże się z większym zużyciem paliw i większą emisją. Przeciętne roczne zużycie energii na ogrzewanie w budynkach z tego okresu wynosi 240 – 350 kWh/m². Dla budynków budowanych obecnie wskaźnik ten wynosi około 120 kWh/m².

Źródłem emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych jest spalanie paliw płynnych w silnikach spalinowych pojazdów samochodowych, maszyn rolniczych, w kolejnictwie.

2.4.3. Ochrona wody oczyszczanie ścieków

Tablica 17: Zużycie wody i oczyszczanie ścieków

		2006	2007	2008	2009	2010
ZUŻYCIE WODY I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW						
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności						
ogółem	dam ³ /rok	4029,8	3977,8	4290,4	3974,0	3966,0
przemysł	dam ³ /rok	0,0	0,0	0,0	5	0,0
rolnictwo i leśnictwo	dam ³ /rok	1767	1767	1801	1801	1801
eksploatacja sieci wodociągowej	dam ³ /rok	2262,8	2210,8	2489,4	2168,0	2165,0
gospodarstwa domowe	dam ³ /rok	1869,0	1845,0	2136,1	1839,0	1810,0
Komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków						
oczyszczalnie						
oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów	ob.	2	2	2	2	2
przepustowość z podwyższonym usuwaniem biogenów	dam ³ /rok	12255	12252	16716	16716	16716
ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków miejskich i wiejskich						
z podwyższonym usuwaniem biogenów	osoba	52270	51770	50270	56050	50656
Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM						
ogółem	osoba	59015	59347	75176	75176	75176
Ścieki wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi						
ogółem	dam ³	1852,6	1807,0	1796,0	1758,0	1732,0
oczyszczane razem	dam ³	1853	1807	1795	1758	1732
oczyszczane mechanicznie	dam ³	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
oczyszczane chemicznie	dam ³	0,0	0,0	0,0	2	0,0
oczyszczane biologicznie	dam ³	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów	dam ³	1853	1807	1795	1756	1732
nieoczyszczane razem	dam ³	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
nieoczyszczane odprowadzane z zakładów przemysłowych	dam ³	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
nieoczyszczane odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0

*źródło www.stat.gov.pl

W Żorach ścieki oczyszczane są przez 2 oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów. Istniejące oczyszczalnie ścieków obsługują 82% ludności miasta.

2.4.4. Gospodarka odpadami

Tablica 18: Odpady wytworzone i nagromadzone

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
ODPADY WYTWORZONE I NAGROMADZONE						
Odpady wytworzone w ciągu roku						
ogółem	tys. t/r	6,5	5,5	5,5	37,2	10,8
poddane odzyskowi	tys. t/r	6,0	4,2	4,5	4,7	10,0
unieszkodliwione razem	tys. t/r	0,0	0,0	0,0	31,9	0,0
składowane na składowiskach własnych i innych	tys. t/r	0,0	0,0	0,0	31,9	0,0
magazynowane czasowo	tys. t/r	0,5	1,3	1,0	0,6	0,8

*źródło www.stat.gov.pl

Nagromadzone odpady są przede wszystkim poddawane odzyskowi (ok. 93%). Czasowo magazynowanych jest ok. 7% odpadów. Miasto nie posiada wysypiska śmieci.

2.5. Infrastruktura techniczna

2.5.1. Woda, odprowadzanie ścieków, gaz, energia elektryczna, energia ciepła

Zaopatrzenie w wodę

Żory posiadają kompletną sieć wodociagową, obejmującą zasięgiem 98,8% mieszkańców. Dostępność sieci kanalizacyjnej i gazociagowej jest również bardzo wysoka i wynosi odpowiednio 79,7% oraz 90,9%. Całe miasto jest pokryte siecią energetyczną. Inwestycje w wymienionych obszarach obejmują głównie prace remontowe i konserwatorskie.

Tablica 19: Infrastruktura techniczna - wodociągi

	j.m.	2006	2007	2008	2009	2010
Wodociągi						
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	186,5	187,0	198,3	201,5	202,7
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	5 924	6174	6200	6366	6528
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	1 869	1845	2135	1839	1810
mieszkania w budynkach mieszkalnych nowo dołączonych do sieci wodociagowej	miesz.	36	bd.	bd.	bd.	bd.
ludność korzystająca z sieci wodociagowej w miastach	osoba	61 713	60955	60572	60177	61270
ludność korzystająca z sieci wodociagowej	osoba	61 713	60955	60572	60177	61270

*źródło PWiK Sp. z o.o.

Tablica 20: Infrastruktura techniczna - kanalizacja

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
Kanalizacja						
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	77,1	78,3	78,1	93,4	95,4
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 498	2546	3081	3139	3219
ścieki odprowadzone	dam ³	2 946	2828	2734	2980	3367
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	49 562	49630	49734	48859	49406
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	49 562	49630	49734	48859	49406

*źródło PWiK Sp. z o.o.

Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie miasta Żory prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Żory Sp. z o.o., w którym Gmina Żory posiada 100% udziałów.

PWiK Sp. z o.o. Żory jako samodzielne przedsiębiorstwo rozpoczęło działalność 1 kwietnia 1997 r., kiedy to na mocy decyzji Wojewody Katowickiego dokonano podziału Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Rybniku na kilka lokalnych przedsiębiorstw.

W obecnej formie przedsiębiorstwo istnieje od 1 października 2000 r., kiedy to przekształciło się z przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę prawa handlowego.

Przez blisko piętnaście lat samodzielnej działalności przedsiębiorstwo przekształciło się w zakład stosujący nowoczesne technologie budowy sieci wodociagowej, uzdatniania wody oraz

oczyszczania ścieków komunalnych, dysponujący nowoczesnym specjalistycznym sprzętem umożliwiającym prowadzenie bieżącej obsługi sieci kanalizacyjnej oraz prowadzenie usług z zakresu opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. W latach tych konsekwentnie przeprowadzano wymianę najbardziej awaryjnych odcinków sieci wodociągowej, co przełożyło się na znaczny spadek strat wody (z poziomu 38% w 1997 r. do poziomu 12,32% w roku 2010), zmniejszenie awaryjności sieci, poprawę jakości dostarczanej wody, a w konsekwencji na wyraźną poprawę świadczonych usług.

W celu ciągłego podnoszenia jakości świadczonych usług oraz w trosce o jakość środowiska, w roku 2006 przedsiębiorstwo wdrożyło oraz uzyskało certyfikat Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001 oraz certyfikat Systemu Zarządzania Środowiskowego ISO 14001.

PWiK Żory Sp. z o.o. eksploatuje sieć wodociągową rozdzielczą o długości 202,7 km oraz sieć kanalizacji sanitarnej o długości 94,27 km.

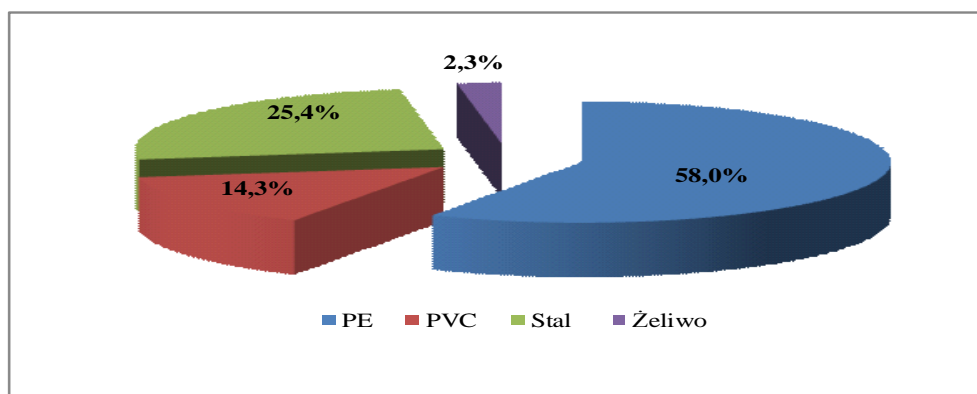
Z usług przedsiębiorstwa korzysta:

- ✓ w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę 98,8 %,
- ✓ w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków 79,7 %

ogólnej liczby mieszkańców miasta.

Strukturę materiałową oraz wiekową sieci wodociągowej przedstawiono odpowiednio w tablicach 22 i 23

Tablica: 21 Struktura materiałowa sieci wodociągowej

Tablica: 22 Struktura wiekowa sieci wodociągowej

Wiek Sieci	Długość [km]	Udział [%]
Poniżej 10 lat	64,48	31,8
11-20 lat	87,35	43,1
21-30 lat	35,29	17,4
31-40 lat	8,24	4,1
Powyżej 40 lat	7,36	3,6
Razem	202,72	100

Odprowadzanie ścieków

Zbiorowym systemem odprowadzania ścieków na terenie miasta Żory objętych jest 81,6% mieszkańców miasta. Ścieki z terenu miasta odprowadzane są na wybudowaną w 1977r. mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w północnej części miasta. W latach 2001 – 2003 przeprowadzono modernizację obiektu. Modernizacja doprowadziła do powstania oczyszczalni mechaniczno – biologicznej z podwyższonym usuwaniem związków biogennych. Oczyszczalnia została przystosowana do odbioru 8 716 m³ ścieków komunalnych (RLM 44776). Aktualnie w ramach projektu „Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno –ściekowej w Żorach” zostanie rozbudowana i przebudowana istniejąca oczyszczalnia ścieków – II etap modernizacji. W ramach niniejszego projektu, z uwagi na dodatkową ilość ścieków odprowadzaną z terenów obecnie nieskanalizowanych, planowane jest zwiększenie przepustowości oczyszczalni do 11 622 m³/d z pełnym usuwaniem związków biogennych (rozbudowa części biologicznej) oraz unowocześnienie procesu przeróbki osadów z wykorzystaniem biogazu.

Parametry stężenia zanieczyszczeń oraz częstotliwość wykonywania pomiarów w ściekach odprowadzanych są zgodne z udzielonym przez PM Żory pozwoleniem wodno prawnym o znaku: OS.AS.6210-7/03 z dn. 17.04.2003 r. . Ilość i parametry ścieków (BZT5, ChZT, zawiesina ogólna, azot ogólny, fosfor ogólny) monitorowane są w ściekach dopływających i odpływających z oczyszczalni.

Technologię pracy oczyszczalni oparto na mechaniczno – biologicznych procesach oczyszczania ścieków.

- część mechaniczna: kratopiaskowniki, osadniki wstępne
- część biologiczna: komory defosfatacji, reaktory biologiczne (osad czynny), osadniki wtórne
- przeróbka osadów: komory fermentacyjne otwarte, zagęszczarka, prasa taśmowa.

Bezpośrednim odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Ruda.

Tabela 23. Sieć kanalizacyjna na terenie miasta Żory w latach 2007-2010

Lp.	Kanalizacja	Jedn.	Miasto			
			2007	2008	2009	2010
1.	Ścieki odprowadzone komunalne razem, w tym:	tys. m ³	2828	2734	2980	3367
2.	Długość czynnej sieci sanitarnej (bez przykanalików) na ścieki bytowo - gospodarcze	km	78,20	78,14	93,40	94,27
3.	Połączenia do budynków	szt.	2546	3081	3139	3219
4.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	48952	48982	48859	49406

Źródło: PWiK Sp. z o.o. w Żorach, czerwiec 2011

Tabela poniżej prezentuje parametry dostaw wody, odprowadzonych ścieków i ładunków zanieczyszczeń.

Tabela 24. Gospodarka wodno-ściekowa na terenie miasta Żory w latach 2007-2010

	Jednostka	2007	2008	2009	2010
Komunalne oczyszczalnie ścieków					
Ścieki oczyszczane odprowadzane ogółem	tys. m ³ /rok	2828	2734	2980	3367
Ścieki oczyszczane razem	tys. m ³ /rok	2828	2734	2980	3367
Ładunki zanieczyszczeń:					
BZT5	kg/rok	16969	16950	18475	16162
ChZT	kg/rok	95597	98693	102804	112795
Zawiesina	kg/rok	29980	28159	37248	38047
Osady wytworzone w ciągu roku	Mg	5577	5515	5274	3900,45
Sprzedaż wody					
Ogółem	tys. m ³ /rok	2429	2399	2349	2297
woda gosp.	tys. m ³ /rok	1891	1884	1891	1871
oczyszczalnia	tys. m ³ /rok	17	18	18	15
płukanie	tys. m ³ /rok	11	22	17	13
zakup ogółem	tys. m ³ /rok	2928	2798	2758	2620

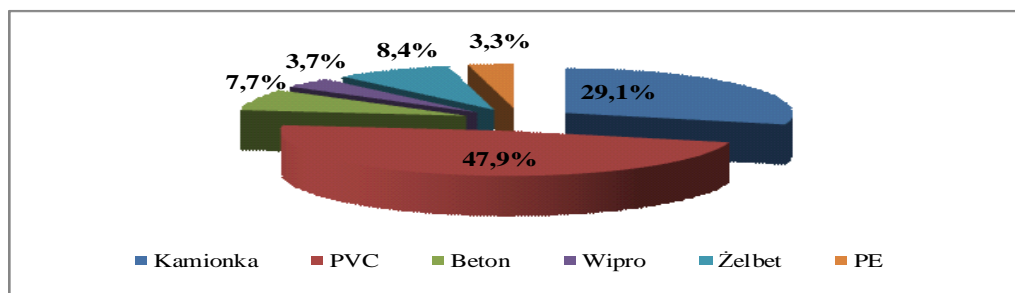
Źródło: PWiK Sp. z o.o. w Żorach, czerwiec 2011

W ramach projektu pn. „Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Żorach” przewiduje się stopniową rozbudowę systemów wodociągowych w dz. Rogoźna, dz. Kleszczów, dz. Rowień, dz. Zachód, dz. Śródmieście, dz. Osiny, dz. Rój, dz. Baranowice, Jastrzębie Zdrój ul. Osińska oraz systemów kanalizacyjnych w dz. Zachód, dz. Ks. Władysława i dz. Sikorskiego.

Projekt obejmuje swym zasięgiem aglomerację Żory. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej umożliwi odbiór ścieków z terenów nieskanalizowanych i skierowanie ich do istniejącej oczyszczalni ścieków w celu oczyszczenia.

Strukturę materiałową oraz wiekową sieci kanalizacji sanitarnej przedstawiono odpowiednio w tablicach 24 i 25

Tablica: 25 Struktura materiałowa sieci kanalizacji sanitarnej

Tablica: 26 Struktura wiekowa sieci kanalizacji sanitarnej

Wiek Sieci	Długość [km]	Udział [%]
Poniżej 10 lat	13,00	13,6
11-20 lat	29,25	30,7
21-30 lat	38,80	40,7
31-40 lat	9,07	9,5
Powyżej 40 lat	5,28	5,5
Razem	95,4	100

28 sierpnia 2009 r. podpisana została umowa o dofinansowanie w kwocie 148 mln zł dla projektu pn. „Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Żorach”. Projekt zakłada budowę kanalizacji sanitarnej (117 km) i deszczowej (45 km), przebudowę i rozbudowę oczyszczalni ścieków, przebudowę sieci wodociągowej wraz z uruchomieniem stacji uzdatniania wody. Roboty rozpoczęły się w lipcu 2010 roku a ich zakończenie planowane jest na listopad 2013.

W ostatnich latach, w dowód uznania dla osiągnięć, przedsiębiorstwo uhonorowane zostało licznymi wyróżnieniami w tym Złotą Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego (2005r.), Złotą Statuetką Fair Play za zdobycie piąty raz z rzędu certyfikatu przedsiębiorstwa Fair Play (2006 r.), a także Statuetką Czarny Diament przyznawaną przez Rybnicką Izbę Przemysłowo-Handlową (2006 r.). W 2007 roku przedsiębiorstwo przyjęło w szeregi Klubu Gazele Biznesu organizowanego przez Dziennik Puls Biznesu, a zrzeszającego przedsiębiorstwa dynamicznie rozwijające się.

Działalność w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie miasta Żory prowadzi także firma „BEST-EKO” sp. z o.o. Zbiorowe odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie Decyzji Nr 4 Zarządu Miasta Żory z dnia 31.07.2002 r. Powyższą działalność Spółka wykonuje urządzeniami i na obiektach będących jej własnością. Firma „BEST-EKO” sp. z o.o. prowadzi działalność zbiorowego

odprowadzania ścieków z części Miasta Rybnik i części Miasta Żory, z których kolektorami sanitarnymi ścieki są kierowane do oczyszczalni „Boguszowice”. Z terenu miasta Żory ścieki dostarczane są z Osiedla Gwarków, ponadto ścieki są przyjmowane od pomniejszych dostawców instytucjonalnych oraz indywidualnych. Jakość oczyszczanych ścieków jest zgodna z pozwoleniem wodno-prawnym oraz z obowiązującymi w tym zakresie normami krajowymi jak i europejskimi. Oczyszczalnia „Boguszowice” wybudowana na przyjęcie 12 000 m³ ścieków na dobę, obecnie przyjmuje około 3 500 m³/dobę. Zmodernizowany w części biologicznej obiekt może przyjąć do 8 000 m³/dobę ścieków i oczyścić je w standardzie europejskim PUB-1, tj. z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Zaopatrzenie w gaz ziemny

Miasto Żory jest zaopatrywane w gaz ziemny z systemu krajowego Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. w Warszawie przy pomocy sieci gazociągów wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia z wykorzystaniem stacji pomiarowych pierwszego i drugiego stopnia. Odbiorcy zasilani są gazem ziemnym wysokometanowym GZ-50 pochodzenia naturalnego, którego głównym składnikiem jest metan.

Źródła zasilania w gaz ziemny dla miasta to:

- SRP I^o - Rój ul. Graniczna
- SRP I^o - Kleszczów, ul. Ustronna
- SRP I^o - Osiny

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Krajowy System Elektroenergetyczny (KSE) obejmuje wszystkie źródła mocy i energii elektrycznej, które powiązane są ze sobą poprzez:

- elektryczną sieć przesyłową obejmującą najwyższe napięcia 750, 400 i 220 kV,
- sieć dystrybucyjną (napięcia 110, 30, 20, 15 i 6 kV),
- sieci niskiego napięcia.

Podstawowymi elementami każdej sieci są stacje i linie energetyczne. Operatorem sieci przesyłowej i jej właścicielem są Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA (PSE S.A.). Sieć dystrybucyjna i sieci niskiego napięcia podlegają w większości zakładom energetycznym. Głównym zadaniem linii 110 kV jest „rozdzielenie” energii elektrycznej, wprowadzonej do tej sieci przez transformacje NN/110 kV i elektrownie, w poszczególne rejony województwa oraz jej tranzyt poza jego granice. Linie 110 kV są liniami jedno oraz dwutorowymi, o przekroju przewodów roboczych 120,525 mm². Stan techniczny linii 110 kV na terenie województwa śląskiego można ocenić jako więcej niż dostateczny. Ocena ta nie ma jednak charakteru w pełni jednoznacznego gdy wpływa na nią stan techniczny fragmentów linii oraz poszczególnych urządzeń wchodzących w ich skład. Ponadto prowadzone są bieżące prace remontowe mające na celu poprawę ich stanu.

Miasto Żory jest w 100% zelektryfikowane i nie posiada na swoim terenie źródeł energetyki zawodowej. Sieć dystrybucyjna systemu oparta jest o linie napięciowe 110 kV, 220 kV. System zasilania miasta tworzą linie 110 kV z Głównymi Punktami Zasilania, natomiast linie 220 kV mają

charakter tranzytowy. Administratorem znacznej części systemu elektroenergetycznego jest GZE Vattenfall S.A. w Gliwicach (w zakresie linii 110 kV i stacji GPZ oraz SN, nN i stacji transformatorowych) oraz BEST-EKO Sp. z o.o. Żory (w zakresie SN, nN i stacji transformatorowych). Układ sieci WN i rezerwa mocy w GPZ-tach daje możliwość pokrycia potrzeb dla wzrostu zapotrzebowania mocy. Podłączenie odbiorców do istniejącej linii SN jest uwarunkowane miejscem lokalizacji odbioru, zapotrzebowaniem mocy szczytowej odbiorców oraz możliwościami przesyłu energii. Układ pracy większości sieci SN zapewnia dostawę energii elektrycznej o właściwych parametrach technicznych. Zlokalizowane na terenie zurbanizowanym stacje SN/nN zasilane są w większości co najmniej dwoma liniami kablowymi SN. Linie kablowe są budowane w układzie pierścieniowym. Na terenach o niskiej intensywności zabudowy stacje transformatorowe (głównie słupowe) zasilane są często pojedynczymi liniami napowietrznymi SN, co stanowi standard o niższym poziomie bezpieczeństwa.

Łączna długość sieci elektrycznych w Żorach wynosi blisko 600 km, z tego ponad 550 km jest w administrowaniu GZE Vattenfall S.A. w Gliwicach, a ok. 20 km w administrowaniu BEST-EKO Sp. z o.o. Żory. Łączna liczba odbiorców energii elektrycznej w Żorach według stanu na 31.12.2009r to 20 238 gospodarstw domowych, natomiast zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu wyniosło w 2009r. 43 578 MWh.

W układzie normalnym zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie Miasta Żory odbywa się na średnim napięciu 20 kV kablami ziemnymi oraz liniami napowietrznymi z następujących Głównych Punktów Zasilających (GPZ-ów):

- „Żory” 110/20 kV, transformatory 2 x 25 MV A,
- „Baranowice” 110/20 kV, transformatory 2 x 25 MVA.

Przez teren miasta przechodzą napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV następujących relacji:

- „Kłokocin – Folwarki”,
- „Folwarki - Żory Erg 1,2”,
- „Folwarki – Żory”,
- „Suszec -Pniówek, odczep Baranowice”,
- „Żabiniec -Borynia odczep Żory odczep Baranowice”.

Na terenie miasta zlokalizowana jest ponadto stacja elektroenergetyczna należąca do GZE Vattenfall S.A. - 110 kV „Folwarki” oraz stacja 110/20 kV „Erg Żory”. Przez miasto przebiega również linia napowietrzna 220 kV, której właścicielem są Polskie Sieci Elektroenergetyczne Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach.

Energia ciepła

Zaopatrzeniem w energię ciepłą mieszkańców Żor zajmuje się Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Jastrzębiu-Zdroju oraz KB FADOM S.A. oraz Instalacja Basista działająca od sezonu grzewczego 2006- 2007. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Jastrzębiu-Zdroju już od ponad 35 lat zajmuje się wytwarzaniem, przesyłem ciepła, dystrybucją ciepła oraz obrotem ciepła. Wielkość sprzedaży ciepła kształtuje się na poziomie 3 mln GJ. Ciepło jest produkowane w 18 źródłach

własnych o łącznej mocy zainstalowanej 256,2 MW oraz zakupywane z 11 źródeł zewnętrznych producentów, o łącznej mocy zamówionej 273,1 MW. Źródło ciepła PEC Jastrzębie oddział Żory stanowi kotłownia o łącznej mocy zainstalowanej 87 MW, źródło ciepła FADOM S.A. stanowi kotłownia o łącznej mocy zainstalowanej 11,6 MW, natomiast źródło ciepła Instalacji Basista w rejonie os. Gwarków stanowi kotłownia o łącznej mocy zainstalowanej 2,16 MW. Według danych GUS (31.12.2009r.) na terenie miasta Żory istnieje 7 lokalnych kotłowni, a całkowita długość sieci ciepłej przesyłowej wynosi 24,4 km. Kubatura budynków mieszkalnych ogrzewanych centralnie wynosi 3 394,60 tys. m³, z czego 289,6 tys. m³ to kubatura budynków komunalnych, 3 091,0 tys. m³ to kubatura budynków spółdzielni mieszkaniowych, a 14,0 tys. m³ to kubatura budynków mieszkalnych prywatnych. W 2009r. wielkość sprzedaży ciepła na terenie miasta Żory wyniosła 28 723 GJ.

2.5.2. Telekomunikacja

W Żorach funkcjonują nowoczesne centrale elektroniczne wyposażone w sieci światłowodowe. Miasto obsługiwane jest przez następujących operatorów stacjonarnych: Telekomunikację Polską S.A. (Obszar Eksploatacji w Opolu), Netię S.A. i Dialog Telecom.

Telekomunikacja Polska S.A. administruje na terenie Miasta Żory liniami teletechnicznymi słupowymi oraz liniami kablowymi (w kanalizacji i doziemnymi) o łącznej długości ponad 200 km. TP S.A. obsługuje także 24 centrale, natomiast liczba abonentów TP S.A. w Żorach w ostatnich latach kształtuje się na poziomie ok. 15 tys.

Szacuje się, iż usługami Telekomunikacji Polskiej S.A. w Żorach objętych jest ok. 70% mieszkańców miasta.

Kolejnym operatorem telefonii stacjonarnej jest Netia S.A. i Telefonia DIALOG SA – oferująca m.in. transmisję głosu, danych i dostęp do Internetu.

Teren miasta pokryty jest także zasięgiem sieci telefonów komórkowych. Miasto Żory w ostatnich latach charakteryzuje również równomierny wzrost dostępu do szybkiej transmisji danych. Na obszarze miasta (Starówka) funkcjonuje nowoczesna, bezprzewodowa, ogólnodostępna i bezpłatna sieć dostępu do Internetu. Każdy, kto przyjdzie na żorski rynek i jego najbliższe okolice z laptopem może skorzystać z darmowego dostępu do Internetu - wystarczy, by laptop miał zainstalowaną kartę Wi-Fi.

Cele projektu „Hotspot ŻORY”:

- zwiększenie atrakcyjności żorskiej starówki,
- zwiększenie dostępu do Internetu w mieście,
- poprawa e-komunikacji z Urzędem Miasta,
- dostęp do stron internetowych Urzędu Miasta, Biuletynu Informacji Publicznej i innych miejskich portali internetowych,
- dostęp do informacji dla mieszkańców i przyjezdnych tak na rynku jak i w budynku Urzędu Miasta,
- dostęp do internetu dla dziennikarzy w czasie sesji Rady Miasta,
- stworzenie możliwości bezpośrednich relacji z sesji Rady Miasta.

Ponadto na terenie Miasta Żory działają firmy oferujące dostęp do Internetu m.in.:

- Telekomunikacja Polska S.A. – oferuje dostęp do Internetu poprzez kable telekomunikacyjne za pomocą tzw. Neostrady
- Netia S.A. - oferuje dostęp do Internetu poprzez kable telekomunikacyjne
- Telefonía DIALOG SA - oferuje dostęp do Internetu poprzez kable telekomunikacyjne
- NetKomp – oferuje dostęp do Internetu przede wszystkim poprzez sieć kablówą
- Kki – Internet dostarczany jest siecią WLAN
- SariNet – dostarcza Internet drogą przewodową
- Broker – umożliwia dostęp do Internetu poprzez sieć telewizji kablówej
- Hyperion - oferuje dostęp do Internetu przede wszystkim poprzez sieć kablówą
- Pro-Tech - dostarcza Internet drogą przewodową
- UPC – umożliwia dostęp do Internetu poprzez sieć telewizji kablówej
- VECTRA – umożliwia dostęp do Internetu poprzez sieć telewizji kablówej
- Media-Komp - dostarcza Internet drogą przewodową.

Szacuje się, iż w Żorach istnieje ok. 7 tysięcy abonentów Internetu szerokopasmowego (o przepustowości potrzebnej dla gospodarstwa domowego lub małej firmy), w tym ponad 2 tysiące korzystających z usługi ADSL sieci telefonii stacjonarnej. Stanowi to ok. 30% gospodarstw domowych w mieście.

2.5.3. Budownictwo, w tym budownictwo mieszkaniowe

Kwestie mieszkaniowe są od dziesięcioleci nierozwiązane w naszym kraju, co bardzo negatywnie oddziałuje na normalne funkcjonowanie rodzin i aktywność zawodową mieszkańców. Są one powodem zagrożeń rozwoju społeczeństwa, wielu napięć i zjawisk patologicznych oraz braku podstaw biologicznej egzystencji. Mieszkanie ma znaczenie podstawowe dla prawidłowego funkcjonowania człowieka, zaraz po wyżywieniu. Jego brak pozbawia człowieka biologicznego, społecznego i ekonomicznego bezpieczeństwa, utrudnia pełnienie codziennych obowiązków. Posiadanie samodzielnego mieszkania jest podstawowym prawem każdej rodziny. Stworzenie warunków realizacji tego prawa leży zatem w interesie każdej gminy.

Żory również przyjęły w swej Strategii Rozwoju Miasta rozwój budownictwa mieszkaniowego jako jeden z priorytetowych celów operacyjnych, w ramach którego założono następujące działania: uzbrojenie terenów budowlanych, rozwój budownictwa socjalnego, realizacja budownictwa wielorodzinnego, uporządkowanie geodezyjne i własnościowe gruntów.

W Żorach istnieje bardzo wiele czynników sprzyjających rozwojowi budownictwa mieszkaniowego tj.:

- mała intensywność zabudowy, dogodny układ dzielnic i różnorodność możliwości budownictwa mieszkaniowego,
- mała ilość obiektów do rewaloryzacji,
- duże tradycje budownictwa jednorodzinnego,
- duża liczba mieszkańców w wieku do 30 lat,
- atrakcyjna lokalizacja miasta,
- duża liczba terenów możliwych do przeznaczenia pod zabudowę,
- dobrze określone i zbilansowane w planie ogólnym lokalizacje pod budownictwo mieszkaniowe,
- atrakcyjność zamieszkania w dzielnicach Rój, Osiny, Rowień, Kleszczów, Rogoźna, Baranowice.

W ramach budownictwa komunalnego obecnie w Żorach jest 95 budynków, w tym 76 budynków mieszkalnych oraz 19 użytkowych. Liczba mieszkań kształtuje się na poziomie 1 022, z czego 229 to lokale socjalne, natomiast lokali użytkowych jest 109, a także 13 pomieszczeń tymczasowych.

Rozwój budownictwa w mieście w dużej mierze odzwierciedla tendencje ogólnokrajowe i jest zależny od czynników gospodarczych oraz ekonomicznych. Boom inwestycyjny zanotowany z początkiem roku 2005 został odzwierciedlony w statystykach w 2006 i 2007 roku kiedy większość inwestycji została oddana do użytku.

2.5.4. Komunikacja lokalna

Tablica 27: Komunikacja miejska

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
KOMUNIKACJA MIEJSKA						
Trasy komunikacyjne						
autobusowe	km	99	69	69	69	69

* dane z UM Żory

Jak większość miast śląskich, Żory korzystają z komunikacji autobusowej. Na terenie miasta nie funkcjonuje natomiast komunikacja tramwajowa oraz trolejbusowa. Ilość kilometrów istniejących tras komunikacyjnych została na przestrzeni ostatnich 4 lat radykalnie zredukowana, co jest odbiciem tendencji ogólnokrajowych.

Zwiększona dostępność do indywidualnych środków transportu (niższe ceny pojazdów samochodowych) oraz inwestycje w obszarze ścieżek rowerowych powodują zmniejszone zainteresowanie korzystaniem ze zbiorowych środków transportu. Organizatorem przewozów na terenie miasta jest Międzygminny Związek Komunikacyjny z siedzibą w Jastrzębiu Zdroju. Ponadto funkcjonują przewoźnicy prywatni umożliwiający mieszkańcom Żor dojazd do sąsiednich miast w tym:

- dojazd do Rybnika: przewoźnicy należący do Stowarzyszenia „DEWAX”, przewoźnicy niezrzeszeni, Linia 52
- dojazd do Jastrzębia: Drabas, Kłosok
- dojazd do Pszczyzny: Czech
- dojazd do Gliwic: Stuchlik
- dojazd do Katowic: Drabas i Bus Brothers
- dojazd do Mikołowa: Meteor Sp. zo.o.
- dojazd do Wisły: Drabas
- dojazd do Cieszyna: Bus Brothers
- dojazd do Krakowa: Grabowski.

Mieszkańcy Żor korzystają również z przewozów realizowanych przez firmy PKP i PKS.

Nieprzypadkowo Żory były w przeszłości ważnym punktem na bursztynowym szlaku. Gdy spojrzeć na miasto z góry, w oczy rzuca się rozwinięta sieć dróg promieniście rozchodząca się od centrum na wszystkie strony świata.

Z wyznaczonych 10 korytarzy transeuropejskiej sieci transportowej, 4 przechodzą przez obszar Polski, z czego 1 przebiega przez Miasto Żory tj.: korytarz VI – Gdańsk - Katowice - Żylin. O tym, że miasto utrzymało swą istotną rolę w transporcie świadczą planowane inwestycje: to właśnie przez Żory przebiega autostrada północ-południe A1 oraz droga regionalna Pszczyna -Racibórz, która domknie planowaną obwodnicę miasta od strony północnej. Dzięki tym inwestycjom możliwości komunikacyjne będą jeszcze lepsze. Infrastrukturę komunikacyjną uzupełnia dodatkowo istniejąca linia kolejowa.

Natężenie ruchu waha się na poziomie:

- północ – południe ok. 20 tysięcy pojazdów na dobę
- wschód – zachód ok. 12 tysięcy pojazdów na dobę

i w związku z realizowanymi inwestycjami w mieście będzie rosło.

Czynnik ten stwarza bardzo dobre warunki do realizacji inwestycji skierowanych na obsługę ruchu tranzytowego (m.in. motele, stacje benzynowe, bary gastronomiczne, zakłady diagnostyki samochodowej itp.). Dodatkowym elementem potwierdzającym tą tezę jest fakt, że Żory leżą na międzynarodowym szlaku tranzytowym (granica w Cieszynie) w związku z czym część ruchu na nim generowanego ma charakter długodystansowy, co wiąże się z koniecznością odpoczynku podczas podróży.

2.6. Gospodarka

2.6.1. Największe przedsiębiorstwa i pracodawcy

Żory są miastem o silnie rozwiniętym sektorze głównie małych i średnich przedsiębiorstw, jednakże doskonała lokalizacja, a przede wszystkim dynamiczne i zintegrowane działania na rzecz pozyskania nowych inwestorów zaczynają zmieniać istniejące tendencje.

Żory to miejsce, gdzie sprzyja się inwestorom. W ogólnopolskim rankingu „Gmina przyjazna inwestorom” miasto otrzymało 1 miejsce w kategorii zarządzania rozwojem. Miasto aktywnie wspiera nowych inwestorów, co przekłada się między innymi na realizowanie nowych inwestycji w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A.

W chwili obecnej w mieście działa ok. 3700 firm o różnym profilu działalności. Największe z nich funkcjonują na terenach istniejącej w mieście od 1996 roku Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A., która powstała z myślą o wspomaganie lokalnego rynku pracy – miała mianowicie wypełnić lukę powstałą w wyniku likwidacji największych żorskich zakładów pracy jak Kopalni „ŻORY”, Fabryki Domów „FADOM”, Przedsiębiorstwa Budowlano - Montażowego „PEBEROW”, czy Zakładów Tworzyw Sztucznych „Krywałd - ERG”. Na terenach KSSE zlokalizowały się zarówno firmy z pełnym lub częściowym kapitałem zagranicznym, jak i te o rodzimych korzeniach.

Są to m.in. firmy z branży:

- spożywczej - największego w Polsce producenta kawy cappuccino „Mokate” Sp. z o.o. oraz Instanta Sp. z o.o.,
- budowlanej - „Libet 2000”,
- wyrobów z tworzyw sztucznych Elplast Sp. z o.o.,
- wyrobów z tworzyw sztucznych i metalowych PRINTEX ŁAPOT Spółka Jawna.

Dzięki dogodnemu położeniu i bardzo dobrej infrastrukturze drogowej Żory stają się dominującym w regionie centrum logistyczno – transportowym. Jak już wspomniano, na terenie Żor funkcjonują m.in. Podstrefa Jastrzębsko – Żorska Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. oraz Żorski Park Przemysłowy.

Obsługą finansową miasta zajmuje się kilkanaście banków zlokalizowanych na terenie całych Żor, głównie jednak w obrębie Starego Miasta: BANK BPH, Bank Millenium SA, Getin Bank SA, ING Bank Śląski SA, Kredyt Bank SA, PKO BP SA.

Lokalizacja miasta na skrzyżowaniu głównych szlaków komunikacyjnych w regionie, spowodowała także, iż w ciągu ostatnich lat powstało wiele nowych stacji benzynowych: Auchan, Statoil, Łukoil, Shell, MMPetro, Bliska, Spec Oil, Tedex Oil, Lotos, FelTank.

Tablica 28: Przykładowe duże przedsiębiorstwa funkcjonujące w mieście*

Nazwa przedsiębiorstwa	Branża/profil działalności	Liczba zatrudnionych
<i>Mokate sp. z o.o.</i>	<i>Spożywcza</i>	<i>450</i>
<i>Instanta sp. z o.o.</i>	<i>Spożywcza</i>	<i>477</i>
<i>Korea Fuel-Tech Poland Sp. z o.o.</i>	<i>Motoryzacja</i>	<i>240</i>
<i>MCS Sp. z o.o.</i>	<i>Motoryzacja</i>	<i>152</i>
<i>Leroy Merlin</i>	<i>Sklep wielkopowierzchniowy</i>	<i>120</i>
<i>Auchan</i>	<i>Sklep wielkopowierzchniowy</i>	<i>410</i>
<i>Kaufland</i>	<i>Sklep wielkopowierzchniowy</i>	<i>98</i>
<i>PW SMAK Firma Rodzinna Pysz Sp. z o.o.</i>	<i>Spożywcza – przetwórstwo warzyw i owoców</i>	<i>81</i>
<i>SFW Warwas</i>	<i>Budowlana - wyburzenia</i>	<i>23 - 40</i>
<i>JP foam manufacturing Sp. z o.o.</i>	<i>Motoryzacja</i>	<i>152</i>
<i>JBG-2 sp. z o.o.</i>	<i>Producent urządzeń chłodniczych</i>	<i>357</i>
<i>Castorama</i>	<i>Sklep wielkopowierzchniowy</i>	<i>136</i>
<i>„Górecki” Firma Handlowo –Usługowa Bronisław Górecki</i>	<i>Branża motoryzacyjna</i>	<i>58</i>

* w tabeli umieszczono przedsiębiorstwa, które podały dobrowolnie niezbędne dane

2.6.2. Struktura podstawowych branż gospodarki

Żory to miasto, które jest w trakcie przebudowy swojej struktury gospodarczej, w której do końca lat osiemdziesiątych dominowały dwa zakłady wielkiego przemysłu: kopalnia „ŻORY” oraz jedna z największych w Polsce Fabryk Domów „FADOM”.

O ile w przeszłości w Żorach zasadniczym źródłem dochodów ludności był przemysł, o tyle obecnie (a tym bardziej w niedalekiej przyszłości) rolę tę pełni handel i szeroko pojęte usługi. Lokalny rynek handlowy rozdziela się pomiędzy drobnych detalistów oraz sklepy wielkopowierzchniowe.

Drobna przedsiębiorczość jest jednak główną cechą rozwoju i pomyślności mieszkańców, a zarazem całego miasta. Głównymi ośrodkami drobnego handlu w mieście są: dzielnica Śródmieście obejmująca centrum miasta oraz targowiska miejskie - zmodernizowane w 2006 roku targowisko w dzielnicy 700 – lecia, drugie wymagające modernizacji w dzielnicy Powstańców Śląskich.

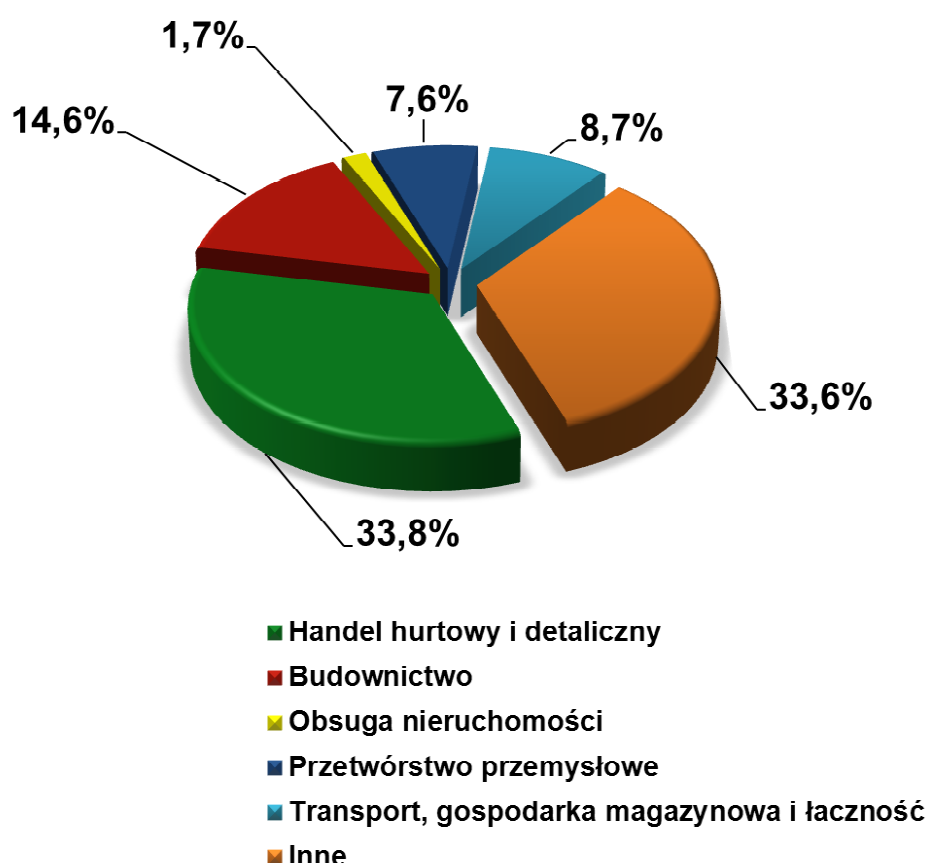
Drugim elementem tworzącym lokalny rynek handlowy są sklepy wielkopowierzchniowe. Rozwój tego rodzaju ośrodków handlu rozpoczął się w mieście uruchomieniem sklepów Minimal i Hagebau. W przeciągu kilku lat w Żorach powstały kolejne. W chwili obecnej istnieje osiem tego typu sklepów, znacząco wpływających na rynek podobnych placówek (Auchan, Leroy Merlin, Castorama, Kaufland, Lidl, Biedronka oraz w nieco mniejszym stopniu Tesco, Aldi oraz Mix).

Są one zlokalizowane głównie w okolicach obwodnic miejskich. Konkurują one z drobnymi placówkami głównie dłuższymi godzinami otwarcia, niższymi cenami i większym asortymentem towarów – dotyczy to jednak przede wszystkim branży spożywczej oraz ogrodniczej.

Naturalną konsekwencją istnienia w Żorach sklepów wielkopowierzchniowych jest powstawanie w ostatnich latach większej liczby sklepów specjalizujących się w ramach ściśle określonych branż.

Tablica: 29 Struktura gospodarki w Żorach wg sekcji PKD

Struktura gospodarki w Żorach wg sekcji PKD

W Żorach prowadzona jest działalność gospodarcza praktycznie we wszystkich istniejących branżach (wg sekcji PKD). Najwięcej podmiotów gospodarczych (33,6%) prowadzi działalność w obszarze sekcji G (Handel hurtowy i detaliczny). Ilość podmiotów zarejestrowanych w tej sekcji na przestrzeni ostatnich lat ulega minimalnym zmianom, co oznacza, iż w branży tej przedsiębiorcy uzyskali określoną stabilność, a rynek nie wymusza nagłych zmian. W przypadku tak trudnego pod względem konkurencyjności sektora jest to bardzo dobra tendencja pozwalająca na dynamiczny rozwój miasta.

Znacząca ilość podmiotów gospodarczych (22,4%) prowadzi działalność w sekcji F (Budownictwo). Zważywszy na bardzo dynamiczny rozwój tego sektora, można zakładać, iż ilość przedsiębiorstw wykonujących swą działalność w obszarze sekcji F w najbliższych latach nie ulegnie zmniejszeniu.

Tablica 30: Podmioty gospodarcze w Żorach

Rok	Liczba podmiotów gospodarczych
2005	3 802
2006	3 711
2007	3 649
2008	3 616
2009	3 689
2010	3 716

*źródło: UM Żory

2.6.3. Rynek pracy

Bezrobocie stanowi jeden z problemów miasta. Inwestycje przewidziane do zrealizowania w Lokalnym Programie Rewitalizacji przyczynią się do redukcji bezrobocia, gdyż w stopniu istotnym stopniu wpłyną na rozwój rynku usług turystycznych i gastronomicznych na obszarze miasta.

Tablica 31: Charakterystyka rynku pracy

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
PRACUJĄCY						
Pracujący wg płci						
ogółem	osoba	10 487	11 306	11 760	12 232	11 187
mężczyźni	osoba	4 650	4 564	5 454	5 130	5 344
kobiety	osoba	5 837	6 742	6 306	7 102	5 843
BEZROBOCIE						
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
ogółem	osoba	2 828	1861	1 361	1 895	2 100
mężczyźni	osoba	679	414	325	719	772
kobiety	osoba	2149	1447	1 036	1 176	1 328

*źródło WWW.stst.gov.pl i PUP w Żorach

2.7. Sfera społeczna

2.7.1. Struktura demograficzna i społeczna

Żory zamieszkuje ponad 61 tys. osób. Liczba ludności w ostatnich latach maleje, jednakże nie są to spadki wysokie, co świadczy o perspektywiczności miasta.

Tablica 32: Stan ludności w mieście

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
STAN LUDNOŚCI I RUCH NATURALNY						
Ludność wg miejsca zameldowania/zamieszkania i płci						
stałe miejsce zameldowania						
Stan na 30 VI						
ogółem	osoba	63 179	62 838	62 595	62 402	62 372
mężczyźni	osoba	31 362	31 126	30 954	30 855	30 801
kobiety	osoba	31 817	31 712	31 641	31 547	31 571
stan na 31 XII						
ogółem	osoba	62 964	62 565	62 464	62 391	62 294
mężczyźni	osoba	31 225	30 948	30 882	30 826	30 747
kobiety	osoba	31 739	31 617	31 582	31 565	31 547

*źródło: stat.gov.pl

Zdecydowana większość mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym – łącznie 88,2%.

Tablica 33: Ludność w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym wg płci						
ogółem						
ogółem	osoba	61 818	61 375	62 044	62 022	61 925
mężczyźni	osoba	30 467	30 150	30 664	30 600	30 521
kobiety	osoba	31 351	31 225	31 380	31 422	31 404
w wieku przedprodukcyjnym						
ogółem	osoba	11 980	11 742	9 686	11 742	11 803
mężczyźni	osoba	6 156	4 665	4 999	6 017	6 081
kobiety	osoba	5 824	7 077	4 687	5 725	5 722
w wieku produkcyjnym						
ogółem	osoba	44 973	43 866	46 134	43 544	42 830
mężczyźni	osoba	22 972	21 640	23 653	22 452	22 184
kobiety	osoba	22 001	22 226	22 481	21 092	20 646
w wieku poprodukcyjnym						
ogółem	osoba	5 381	5 767	6 224	6 736	7 292
mężczyźni	osoba	1 801	3 845	2 012	2 131	2 256
kobiety	osoba	3 580	1 922	4 212	4 605	5 036

*źródło: stat.gov.pl

Analiza wskaźników modułu gminnego wskazuje na bardzo korzystne tendencje rozwojowe miasta. Żory są jednym z niewielu miast w których przyrost naturalny przekracza 5 ‰ i w 2010 r. wynosił

5,1‰. Wartości poszczególnych wskaźników oraz analiza statystyk gospodarczych i budżetowych pozwalają na określenie miasta jako stabilnego ośrodka z wysokimi tendencjami rozwojowymi.

Tablica 34: Ludność – wskaźnik modułu gminnego

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
Ludność wskaźniki modułu gminnego						
ludność na 1 km ²	osoba	951	944	961	960	959
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	103	104	102	103	103
małżeństwa na 1000 ludności	para	8,4	8,9	9,4	9,1	7,6
urodzenia żywe na 1000 ludności	osoba	12	11	12	12,3	12,1
zgoni na 1000 ludności	osoba	6	6	6	6,6	6,9
przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	6	6	6	5,7	5,1

*źródło: WWW.stat.gov.pl i UM Żory

2.7.2. Infrastruktura społeczna

2.7.2.1. Edukacja

Tablica 35: Wykaz placówek działających na terenie Miasta Żory

Nazwa placówki, adres
Przedszkole nr 4 ul. Fabryczna 12, 44-240 Żory
Przedszkole nr 5 os.700-lecia Żor, 44-240 Żory
Przedszkole nr 13 os. Ks. Władysława, 44-240 Żory
Przedszkole nr 16 os. Sikorskiego, 44-240 Żory
Przedszkole nr 17 os. Gwarków 28, 44-240 Żory
Przedszkole nr 19 os. Powstańców Śl.,44-240 Żory
Przedszkole nr 22 os. Korfantego, 44-240 Żory
Przedszkole nr 23 os. Pawlikowskiego, 44-240 Żory
FILIA - os. Powstańców
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 ul. Strażacka 6, 44-240 Żory (Przedszkole nr 12, Szkoła Podst. nr 5)
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6 ul. Pszczyńska 81, 44-240 Żory (Przedszkole nr 6, Szkoła Podst. nr 6)
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 ul. Szkolna 8, 44-240 Żory (Przedszkole nr 7, Szkoła Podst. nr 7)
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8

ul. Wysoka 13, 44-240 Żory (Przedszkole nr 8, Szkoła Podst. nr 8)
Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9 ul. Rybnicka 226, 44-240 Żory (Przedszkole nr 9, Szkoła Podst. nr 9)
Szkoła Podstawowa nr 1 ul. Słoneczna 2, 44-240 Żory
Szkoła Podstawowa nr 3 os.700-lecia Żor, 44-240 Żory
Szkoła Podstawowa nr 15 ul. Bankowa 1, 44-240 Żory
Szkoła Podstawowa nr 17 os. Powstańców Śl., 44-240 Żory
Zespół Szkół nr 5 ul. Wodzisławska 201, 44-240 Żory Szkoła Podst. nr 11, Gimnazjum nr 5)
Zespół Szkół nr 6 os. Pawlikowskiego, 44-247 Żory (Szkoła Podst. nr 13, Gimnazjum nr 6)
Zespół Szkół nr 8 os. Korfantego, 44-240 Żory (Szkoła Podst. nr 16, Gimnazjum nr 8)
Gimnazjum nr 2 ul. Ks. Klimka 7, 44-240 Żory
Gimnazjum nr 4 os. Ks. Władysława, 44-240 Żory
Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Powstańców 6, 44-240 Żory (I LO, Gimnazjum nr 1, LO dla Dorosłych)
Zespół Szkół Budowlano-Informatycznych ul. Rybnicka 5, 44-240 Żory (I Liceum Profilowane, Technikum nr 1, inne)
Zespół Szkół nr 1 os. Ks. Władysława, 44-240 Żory (ZSZ, Technikum nr 3, Gimnazjum Dla Dorosłych, inne)
Zespół Szkół nr 2 ul. Boryńska 2, 44-240 Żory (II LO, II Liceum Profilowane, Technikum nr 2, inne)
Zespół Szkół nr 3 (Gimnazjum nr 3, III Liceum Ogólnokształcące) os. Sikorskiego 52, 44-240 Żory
Zespół Szkół Specjalnych Os. Pawlikowskiego, 44-240 Żory (Szkoła Podst. nr 12, Gimnazjum nr 7, ZSZ)
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Ks. Przemysława 2 44-240 Żory
Samorządowa Szkoła Muzyczna II Stopnia ul. Dworcowa 6, 44-240 Żory

Tablica 36: Wykaz placówek niepublicznych działających na terenie Miasta Żor

Zespół Szkół Społecznych SRiN: (Społeczne Liceum Ogólnokształcące, Społeczne Gimnazjum, Społeczna Szkoła Policealna) ul. Fabryczna 10, 44-240 Żory
Towarzystwo Edukacji Bankowej

Filia Żory ul. Garncarska 16a, 44-240 Żory
Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Prywatne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w budynku Gimnazjum nr 4 w Żorach
Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Prywatne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Prywatna Szkoła Policealna dla Dorosłych „Twoja Szkoła” w budynku Zespołu Szkół nr 8 w Żorach
Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „PRYMUS” Niepubliczne Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „PRYMUS” Niepubliczna Policealna Szkoła „PRYMUS” w budynku Zespołu Szkół nr 6 w Żorach
Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy os.Ks.Władysława, 44-240 Żory
Warsztaty Terapii Zajęciowej os. Ks.Władysława, 44-240 Żory
Niepubliczne Przedszkole „Wesołe Krasnoludki” ul. Osińska 80, 44-240 Żory
Niepubliczne Przedszkole „Kraina Skrzatów” ul. Szykowna 42, 44-240 Żory

*źródło : WWW.bip.zory.pl

W 2012 roku uruchomiony zostanie także miejski żłobek. Swoją oddział w Żorach (przy ul. Boryńskiej 2) posiada Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach .

2.7.2.2. Zdrowie

Na terenie miasta istnieje jeden szpital (Miejskie Zakłady Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o.) dysponujący 189 łóżkami. Mieszkańcy mogą również skorzystać z usług oferowanych przez zakłady opieki zdrowotnej (łącznie 27 obiektów).

Stan opieki zdrowotnej na terenie miasta jest dobry, co potwierdziło się także w ankietach poprzedzających wykonanie Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Tablica 37: Szpitale na terenie miasta

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
SZPITALA						
Szpitala ogólne						
szpitale ogółem	ob.	1	1	1	1	1
szpitale publiczne	ob.	0	0	0	0	0
szpitale niepubliczne	ob.	1	1	1	1	1
łóżka ogółem	łóżko	166	166	166	166	189

*źródło: stat.gov.pl

Tablica 38: Przychodnie na terenie miasta

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie						
ogółem	ob.	18	18	18	23	27
służby medycyny pracy	ob.	3	3	3	Bd.	Bd.

*źródło: stat.gov.pl

2.7.2.3. Kultura i sport

Jedną ze słabszych stron miasta jest niewielka ilość nowoczesnych obiektów kulturalnych i sportowych. Przyczyną takiego stanu rzeczy są między innymi uwarunkowania gospodarcze oraz szybkie tempo rozwoju miasta w latach 70-tych XX wieku.

Istnieje konieczność przeprowadzenia działań inwestycyjnych w obszarach związanych z kulturą (utworzenie scen miejskich, stworzenie obiektów umożliwiających realizowanie projektów wystawienniczych – galerii, stworzenie nowoczesnego obiektu bibliotecznego).

W obszarach związanych ze sportem konieczne jest przede wszystkim uzupełnienie oferty o obiekty rekreacyjne. Inwestycje związane z rozbudową infrastruktury sportowej zrealizowane w ostatnich latach pozwoliły na częściowe zaspokojenie potrzeb w tym zakresie.

Organizacją życia kulturalnego i sportowego na terenie Miasta Żory zajmują się głównie:

1. **Miejski Ośrodek Kultury,**
2. **Muzeum Miejskie,**
3. **Miejska Biblioteka Publiczna,**
4. **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.**

oraz organizacje i stowarzyszenia, m.in. Centrum Edukacji Regionalnej, Towarzystwo Miłośników Miasta Żory, Towarzystwo Wspierania Twórczości Dzieci i Młodzieży „Ballo”, Stowarzyszenie Na Rzecz Kultury „Kantata”, Stowarzyszenie Artystyczne „Żory”, Żorskie Towarzystwo Kulturalne „Kontrapunkt”, Miejskie Towarzystwo Sportowe Żory.

Tablica 39: Instytucje kultury, nauki i sportu na terenie miasta

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
BIBLIOTEKI						
Placówki biblioteczne						
biblioteki i filie	ob.	8	8	8	8	8
księgozbiór	wol.	211 195	213 073	213 589	215 049	208 888
KINA						
Kina stałe						
ogółem	ob.	1	1	1	1	1
sale	sala	1	1	1	1	1
miejsca na widowni	miejsce	300	300	282	282	282
MUZEA						
Muzea						
muzea łącznie z oddziałami	ob.	1	1	1	1	1
zwiedzający muzea i oddziały	osoba	14 498	13 526	17 211	17 500	25 338
KULTURA I SPORT						
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice						
instytucje	szt	8	8	8	8	8
imprezy	szt	485	533	531	515	442

uczestnicy imprez	osoba	71008		65697	63855	64533
zespoły artystyczne	szt	13	15	16	12	12
członkowie zespołów artystycznych	osoba	415	481	392	363	402
koła (kluby)	szt	18	22	21	19	17
członkowie kół (klubów)	osoba	289	394	394	306	828

*źródło: MBP, MOK, MM

2.7.2.4. Turystyka

Turystyka i rekreacja stanowią jeden z najbardziej perspektywicznych sektorów rozwoju miasta. Wynika to przede wszystkim z doskonałej lokalizacji Żor (bliskość aglomeracji śląskiej, bliskość terenów popularnych kurortów górskich, bliskość przejść granicznych z Czechami i Słowacją, obecna i planowana sieć komunikacji drogowej przebiegająca przez miasto).

W chwili obecnej zauważalne są tendencje wzrostowe w zakresie zwiększonego ruchu turystycznego, co przejawia się zwiększoną liczbą noclegów udzielonych turystom, a także coraz większą liczbą podmiotów gospodarczych specjalizujących się w hotelarstwie oraz gastronomii – branżach kluczowych dla rozwoju turystyki.

Działania inwestycyjne przewidziane do realizacji w latach 2007-2013 wpłyną na kilkakrotne zwiększenie ruchu turystycznego w mieście.

Tablica 40: Baza noclegowa na terenie miasta

	J. m.	2006	2007	2008	2009	2010
BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI						
Obiekty noclegowe ogółem						
Liczba obiektów hotelowych	ob.	3	3	3	4	3
miejsca noclegowe ogółem	miejsce	337	315	312	240	148
korzystający z noclegów ogółem	osoba	8 818	8 632	9 685	10 698	10 536
korzystający z noclegów turyści zagraniczni	osoba	800	919	855	665	1080
wynajęte pokoje w hotelach, motelach, pensjonatach ogółem	pok.	10 724	3 759	4 007	bd.	bd.
wynajęte pokoje w hotelach, motelach, pensjonatach turystom zagranicznym	pok.	1 153	534	412	bd.	bd.
udzielone noclegi ogółem	nocleg	35 424	26 854	28 597	21 566	17 064
udzielone noclegi turystom zagranicznym	nocleg	1 717	2 564	2 317	1686	2492

*źródło: WWW.stat.gov.pl

3. Analiza SWOT dla miasta Żory

PRZESTRZEŃ	
SILNE STRONY MIASTA	SŁABE STRONY MIASTA
<ul style="list-style-type: none"> • Dogodna lokalizacja na szlakach komunikacyjnych (doskonałe połączenie ze stolicą województwa oraz obszarami turystycznymi i granicą państwa), • Bliskość znaczących ośrodków turystycznych • Bogactwo kulturowe – zabytkowy średniowieczny układ centrum miasta, liczne zabytki, • Czyste i niezdegradowane środowisko naturalne, • Rozbudowana podstawowa infrastruktura techniczna: sieć wodociągowa, kanalizacyjna, energetyczna i gazociągowa oraz system oczyszczania ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> • Własnościowe bariery funkcjonowania rynku nieruchomości • Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych o odpowiednim standardzie, • Zdekaptalizowane zasoby mieszkaniowe, • Stagnacja w budownictwie komunalnym, • Niezadowolający stan bezpieczeństwa publicznego, • Brak możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, • Ograniczone środki finansowe na realizację zadań inwestycyjnych.
SZANSE ROZWOJU	ZAGROŻENIA ROZWOJU
<ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja zabytkowego układu urbanistycznego w celu stworzenia nowej kulturalnej i turystycznej oferty programowej, • Rewitalizacja terenów rekreacyjno – wypoczynkowych, • Budowa i modernizacja układu komunikacyjnego, • Rozwój usług transportowych, • Pozyskiwanie funduszy na rozwój z różnych źródeł, np. dotacji UE, • Rozwój współpracy międzynarodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiająca się degradacja zabytków oraz niszczenie i dewastacja obszarów rekreacyjnych i wypoczynkowych, • Brak dochodów gminy na odpowiednim poziomie niezbędnych do realizacji zadań inwestycyjnych,

SFERA GOSPODARCZA

SILNE STRONY MIASTA	SŁABE STRONY MIASTA
<ul style="list-style-type: none"> • Oferta terenów niezabudowanych i nieruchomości przemysłowych przeznaczona dla potencjalnych inwestorów, • Duże zasoby kadrowe, • Zróżnicowana struktura branżowa lokalnych firm, • Inwestycje w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej – Podstrefa Jastrzębsko – Żorska, • Rozwój Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, • Doskonały układ komunikacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> • Niski udział branż z zakresu nowoczesnych technologii, • Mała liczba przedsiębiorstw z branży: usługi finansowe, turystyka i hotelarstwo, • Bezrobocie (zwłaszcza wśród kobiet i osób młodych), • Niedostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy.
SZANSE ROZWOJU	ZAGROŻENIA ROZWOJU
<ul style="list-style-type: none"> • Silna promocja lokalnej przedsiębiorczości, • Rozwój instytucji otoczenia biznesu wspierających rozwój firm, • Wykorzystanie potencjału kulturalnego do rozwoju turystyki – stworzenie zintegrowanej oferty programowej, • Polepszenie wydajności w usługach i handlu • Wprowadzenie nowych technologii i rozwój firm innowacyjnych, • Wykorzystanie warunków dla rozwoju turystyki wraz z rozwojem infrastruktury noclegowo – gastronomicznej oraz infrastruktury turystyki (aktywnych form wypoczynku) , • Pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych (w tym funduszy UE) na rozwój przedsiębiorczości, • Rozwój partnerstwa publiczno – prywatnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odpływ wykwalifikowanej siły roboczej, • Niekorzystne zmiany w prawodawstwie dla rozwoju przedsiębiorczości, w tym nadmierny fiskalizm, • Niskie zainteresowanie wśród potencjalnych inwestorów oferowanymi nieruchomościami pod inwestycje, • Słaby rozwój bazy hotelowo - gastronomicznej oraz poprawy jakości usług turystycznych, • Wzrost konkurencyjności ościennych ośrodków w zakresie handlu i usług

SFERA SPOŁECZNA

SILNE STRONY MIASTA	SŁABE STRONY MIASTA
<ul style="list-style-type: none"> • Historycznie ukształtowana sieć osadnicza – dobre warunki stworzenia bogatej oferty turystyczno – kulturalnej, • Dobra jakość usług komunalnych, • Dobry system opieki społecznej, • Dobry system opieki zdrowotnej, • Duży udział osób młodych w strukturze demograficznej miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zła sytuacja materialna osób długotrwale bezrobotnych, • Niski poziom wykształcenia mieszkańców, oraz słabo wykwalifikowana kadra w branżach rozwijających się np. nowoczesnych technologii, usługach specjalistycznych, • Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura kulturalna, turystyczna, rekreacyjna, sportowa, edukacyjna.
SZANSE ROZWOJU	ZAGROŻENIA ROZWOJU
<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany w państwowej polityce socjalnej i polityce zatrudnienia, • Wzrost dochodów gospodarstw domowych, • Rozwój infrastruktury kulturalnej, turystycznej, rekreacyjnej, sportowej, edukacyjnej. • Zwiększenie udziału mieszkańców w „społeczeństwie obywatelskim”, • Reorientacja zawodowa mieszkańców i przystosowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, • Wzrost aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców, • Rozwój szkolnictwa wyższego, • Możliwość pozyskania środków z funduszy UE na podnoszenie kwalifikacji i aktywne formy walki z bezrobociem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Migracje osób wykształconych do większych ośrodków lub zagranicę, • Stopniowe starzenie się społeczeństwa, • Utrzymujące się długotrwale bezrobocie, • Niedostosowanie oferty kształcenia na poziomie wyższym do potrzeb lokalnego rynku pracy.

4. Komplementarność Lokalnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi z zakresu rozwoju

Dokument	Cel/Priorytet/Działanie
Strategiczne Wytyczne Wspólnoty	Wytyczna: Uwzględnienie terytorialnego wymiaru polityki spójności
Narodowa Strategia Spójności na lata 2007 - 2013	Cel horyzontalny: Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
Regionalny Program Operacyjny na lata 2007 – 2013 dla Województwa Śląskiego	<p>Celem głównym „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 – 2013” jest stymulowanie dynamicznego rozwoju, przy wzmocnieniu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu. Rozwój należy tu rozumieć bardzo szeroko, jako proces zachodzący na wielu komplementarnych płaszczyznach, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gospodarczej: wzrost gospodarczy i zwiększenie zatrudnienia, rozwój technologiczny i innowacje, restrukturyzacja i dywersyfikacja działalności gospodarczej, • społecznej: poprawa jakości życia mieszkańców, wzbogacenie tożsamości kulturowej i procesy integracyjne, rozwój usług i zasobów społecznych, wzrost mobilności zawodowej i społecznej, • środowiskowej: zmniejszenie obciążeń i polepszenie jakości środowiska przyrodniczego, zachowanie bioróżnorodności, • technicznej: podnoszenie jakości, rozbudowa i racjonalne gospodarowanie zasobami infrastruktury technicznej.
Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego – Śląskie 2020	<p>Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego wskazuje dwa cele generalne rozwoju województwa śląskiego:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid blue; border-radius: 50%; padding: 10px; background-color: #e0f0ff;"> <p style="text-align: center;">Wzrost potencjału ludnościowego, kulturowego, ekonomicznego oraz konkurencyjności regionu w skali krajowej i międzynarodowej</p> </div> <div style="border: 1px solid cyan; border-radius: 50%; padding: 10px; background-color: #e0ffff;"> <p style="text-align: center;">Rozwój cywilizacyjny regionu, tworzenie nowych miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców</p> </div> </div> <p>Strategia wymienia wzrost konkurencyjności regionu jako drugie z pól strategicznych rozwoju województwa śląskiego oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Realizacja tego założenia jest możliwa poprzez rozwój infrastruktury miasta i uaktywnienie terenów znajdujących się w sferze Aktywności Gospodarczej Miasta.</p>

Dokument	Cel/Priorytet/Działanie
Strategia Rozwoju Miasta Żory	Zrównoważony rozwój miasta poprzez zapewnienie podstaw przyciągających nowych mieszkańców i nowych inwestorów oraz zapewnienie obecnym mieszkańcom godnych warunków bytu dzięki dbałości o stan środowiska, inwestowaniu w infrastrukturę techniczną, wspieraniu przedsiębiorczości i rozwoju nowoczesnych firm oraz rozwojowi kultury, sportu i rekreacji przy poszanowaniu dziedzictwa kulturowo - historycznego
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta	

5. Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji

5.1. Okres realizacji

Horyzont czasowy Lokalnego Programu Rewitalizacji został określony na podstawie okresów programowania funduszy europejskich (przede wszystkim Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego).

Okres wdrożenia, czyli realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji obejmuje przedział czasowy: **lata 2007 – 2015** odnoszące się do nowego okresu programowania w Unii Europejskiej.

5.1.1. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru i uzasadnienie

Na podstawie analiz obecnej sytuacji miasta w zakresie problemowym: przestrzeń, w tym środowisko naturalne, gospodarka i społeczeństwo wyznaczono 6 stref rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich oraz poprzemysłowych.

Pięć stref dotyczy terenów wyodrębnionych w obszarze miasta, na których zostaną przeprowadzone kompleksowe działania inwestycyjne zmierzające do całkowitej rewitalizacji.

Obszar szósty został wyodrębniony w granicach całego miasta i dotyczy działań inwestycyjnych, które zostaną przeprowadzone w wielu miejscach i pozwolą na poprawę funkcjonowania poszczególnych czynników (bezpieczeństwo publiczne, podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw, podniesienie konkurencyjności miasta) wpływających na życie wszystkich mieszkańców Żor.

W związku z planowanymi na tym obszarze inwestycjami w substancję mieszkaniową, obszar spełnia trzy dowolnie wybrane kryteria opisane przy pomocy wskaźników wskazanych w Wytycznych dla opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji, rozdział V Wytyczne w zakresie mieszkalnictwa – Katowice, wrzesień 2009 r., tj.:

L.p.	Kryterium	Wskaźnik	Wartość referencyjna	Wartość dla danego obszaru
1.	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Udział długotrwanie bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	3,7	3,73 ¹
2.	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Czyny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich	41,5	47,18 ²
3.	Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	9,1	8,08 ³

¹dane za 2006 rok,

¹ źródło danych: PUP Żory, GUS,

² źródło danych: KM Policji w Żorach,

³ źródło danych: „Miasta w liczbach 2005-2006”, W-wa 2008, GUS.

Tablica 41: Wykaz obszarów objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji

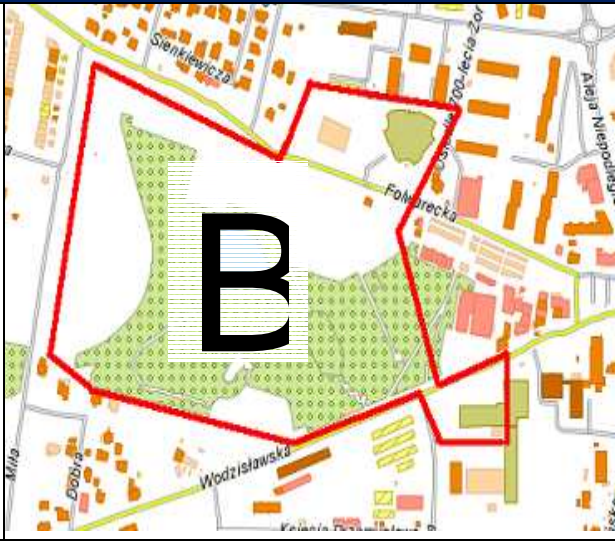
**ZASIĘG TERYTORIALNY
LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA ŻORY NA LATA 2007 - 2013**

OBSZAR A Śródmieście	OBSZAR B Park Cegielnia
OBSZAR C Dzielnica Rogoźna	OBSZAR D Dzielnice: Księcia Władysława, Powstańców Śląskich i Korfantego
OBSZAR E Dzielnica Baranowice	OBSZAR F Obszar całego miasta

Tablica 42: Opis stref rewitalizacji – obszar A

Obszar	
<p>Obszar</p> <p>A</p> <p>Śródmieście</p>	
Zasięg – granice obszaru	
<p>Strefę A wyznaczono w granicy Dzielnicy Śródmieście.</p>	
Kryteria wyboru	
<ul style="list-style-type: none"> • Konieczność szczególnego eksponowania jednego z najcenniejszych śląskich zabytków urbanistycznych, • Brak infrastruktury umożliwiającej pełne wykorzystanie doskonałej lokalizacji oraz walorów zabytkowej Starówki, • Zachowane duże znaczenie śródmieścia dla mieszkańców oraz rozwoju całego miasta, • Ograniczone nakłady na inwestycje i modernizację obiektów kulturalnych, • Wysokie koszty renowacji związane z dostosowaniem do wymagań konserwatora, • Niewłaściwe zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego lub jego brak, • Niewystarczająca ekspozycja, oznakowanie i promocja obiektów kultury, • Niezagospodarowane puste obszary miejskie, • Niezadawalający stan infrastruktury technicznej i drogowej, brak miejsc parkingowych o odpowiednim standardzie, • Słabo rozwinięta lub wymagająca modernizacji baza turystyczna (w tym baza noclegowa), • Wyższy poziom przestępczości, • Postępujące zjawisko suburbanizacji, • Konieczność stworzenia warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej. 	

Tablica 43: Opis stref rewitalizacji – obszar B

Obszar	
<p>Obszar</p> <p>B</p> <p>Park Cegielnia</p>	
Zasięg – granice obszaru	
<p>Strefę B wyznaczono w centrum miasta na terenach pomiędzy ulicą Folwarczką a Wodzisławską.</p>	
Kryteria wyboru	
<ul style="list-style-type: none"> • Niezadowalający stan bazy rekreacyjno – wypoczynkowej i sportowej, brak bazy gastronomicznej, • Wymagająca modernizacji infrastruktura techniczna, • Niskie i ograniczone nakłady na inwestycje i modernizację bazy rekreacyjno – wypoczynkowej, sportowej oraz okolicy turystycznej i rewitalizację przyrody, • Niewystarczająca ekspozycja, oznakowanie i promocja bazy rekreacyjno – wypoczynkowej, • Ograniczona możliwość uprawiania aktywnych form wypoczynku, • Zjawisko marginalizacji i patologii społecznej, • Brak profesjonalnej bazy umożliwiającej organizację imprez masowych, • Możliwość stworzenia warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej, społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i turystyczno- rekreacyjnej, • Konieczność poprawy zdrowia mieszkańców miasta poprzez promocję zdrowego trybu życia. 	

Tablica 44: Opis stref rewitalizacji – obszar C

Obszar	
<p>Obszar</p> <p>C</p> <p>Dzielnica Rogoźna</p>	
Zasięg – granice obszaru	
<p>Strefę C wyznaczono w ciągu ul. Bażanciej w Dzielnicy Rogoźna w budynkach po byłej Bażantarni.</p>	
Kryteria wyboru	
<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiająca się degradacja i dewaloryzacja przyrody, • Wymagająca modernizacji infrastruktura techniczna, • Niewłaściwe zabezpieczenie obiektów lub jego brak, • Zjawisko marginalizacji i patologii społecznej, • Infrastruktura budowlana pozwalająca na nową formę zagospodarowania, • Duży potencjał rozwojowy obszaru. 	

Tablica 45: Opis stref rewitalizacji – obszar D

Obszar	
<p>Obszar</p> <p>D</p> <p>Dzielnice: Księcia Władysława, Powstańców Śląskich i W. Korfantego</p>	
Zasięg – granice obszaru	
<p>Strefę D wyznaczono na obszarze Dzielnicy Księcia Władysława, Powstańców Śląskich i Korfantego graniczących ze Starówką.</p>	
Kryteria wyboru	
<ul style="list-style-type: none"> • Niezagospodarowane puste obszary miejskie, • Wymagająca modernizacji infrastruktura techniczna, • Niewłaściwe zabezpieczenie obiektów lub jego brak, • Konieczność poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej, a w szczególności handlu detalicznego i usług, • Ograniczona możliwość uprawiania aktywnych form wypoczynku, • Zjawisko marginalizacji i patologii społecznej, • Konieczność poprawy zdrowia mieszkańców miasta poprzez promocję zdrowego trybu życia, • Konieczność odpowiedniego oznaczenia i promocji obiektów charakterystycznych dla miasta, • Konieczność rozwoju uczelni wyższych na obszarze miasta, • Konieczność likwidacji szkodliwych elementów ociepleniowych zastosowanych w obiektach służby zdrowia, • Potencjał rozwojowy obszaru, • Możliwość stworzenia warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej, społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i turystyczno- rekreacyjnej, • Infrastruktura budowlana pozwalająca na nową formę zagospodarowania. 	

Tablica 46: Opis stref rewitalizacji – obszar E

Obszar	
<p style="font-size: 2em; color: #002060; margin: 0;">Obszar</p> <p style="font-size: 4em; color: #002060; margin: 0;">E</p> <p style="font-size: 1.5em; color: #002060; margin: 0;">Dzielnica Baranowice</p>	
Zasięg – granice obszaru	
<p>Strefę E wyznaczono w obszarze zabytkowego, zespołu pałacowo - parkowego.</p>	
Kryteria wyboru	
<ul style="list-style-type: none"> • Konieczność szczególnego eksponowania śląskich zabytków przez rewaloryzację obiektów o wartościach oraz znaczeniu historycznym i architektonicznym, • Brak infrastruktury umożliwiającej pełne wykorzystanie doskonałej lokalizacji oraz walorów zabytkowego pałacu, • Niewłaściwe zabezpieczenie oraz degradacja obiektów dziedzictwa kulturowego oraz przyrodniczego, • Wysokie koszty renowacji związane ze spełnieniem wymagań konserwatora, • Ograniczone nakłady na inwestycje i modernizację obiektów kulturalnych, • Niezadowalający stan infrastruktury technicznej (m.in.: drogi, brak miejsc parkingowych o odpowiednim standardzie), • Konieczność stworzenia bazy turystycznej, • Możliwość stworzenia warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej, społecznej, kulturalnej, edukacyjnej i turystyczno- rekreacyjnej, • Słabo rozwinięta lub wymagająca modernizacji baza turystyczna (w tym baza noclegowa). 	

Tablica 47: Opis stref rewitalizacji – obszar F

Obszar				
<p>Obszar</p> <p>F</p> <p>Obszar całego miasta</p>				
Zasięg – granice obszaru				
Strefa F obejmuje swym zasięgiem całe miasto.				
Kryteria wyboru				
<ul style="list-style-type: none"> • Konieczność realizacji projektów składających się z szeregu działań inwestycyjnych wpływających na poprawę bezpieczeństwa publicznego oraz jakości życia i zdrowia mieszkańców, • Konieczność likwidacji szkodliwych elementów azbestowych zastosowanych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych oraz w obiektach oświaty. • Obszar spełnia trzy dowolnie wybrane kryteria opisane przy pomocy wskaźników wskazanych w Wytocznych dla opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji, rozdział V Wytoczne w zakresie mieszkalnictwa – Katowice, wrzesień 2009 r., tj.: 				
L.p.	Kryterium	Wskaźnik	Wartość referencyjna	Wartość dla danego obszaru
1.	Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia	Udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	3,7	3,73 ¹
2.	Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń	Czyny karalne osób nieletnich na 1 tys. nieletnich	41,5	47,18 ²
3.	Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	9,1	8,08 ³
<p>[*]dane za 2006 rok ,</p> <p>¹ źródło danych: PUP Żory, GUS,</p> <p>² źródło danych: KM Policji w Żorach,</p> <p>³ źródło danych: „Miasta w liczbach 2005-2006”, W-wa 2008, GUS.</p>				

5.2. Wykaz zadań inwestycyjnych

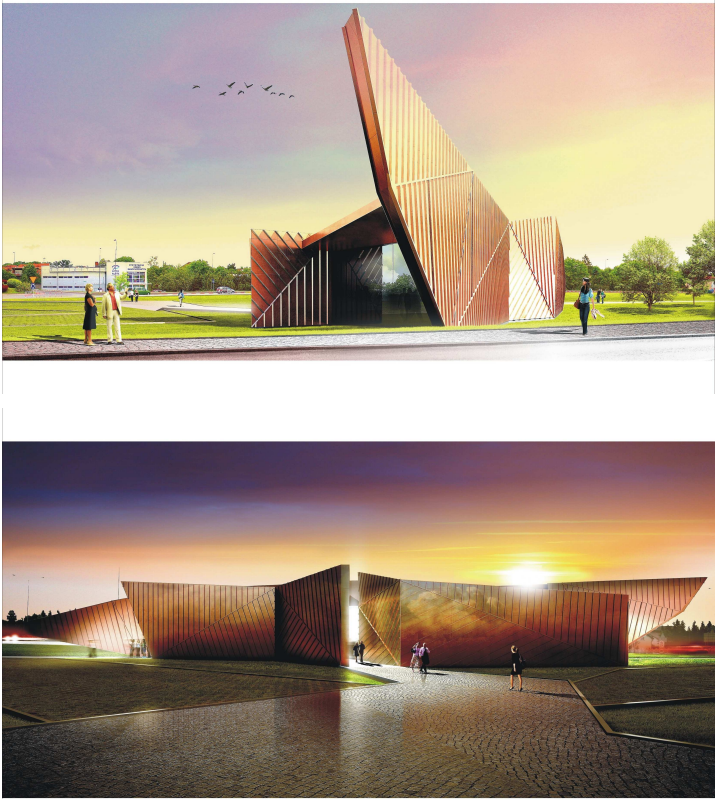
Tablica 48: Wykaz projektów inwestycyjnych - A/1

Strefa	A
Symbol projektu	A/1
Tytuł projektu	Śladami historii Miasta Żory – rewitalizacja żorskiej Starówki.
Lokalizacja projektu	Żorska Starówka
Opis projektu	<p>W ramach projektu planowane są m.in. następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja Żorskiej Starówki, • Remont murów obronnych, • Stworzenie punktów informacyjnych (elementów ścieżki edukacyjnej) w postaci tablic, kiosków multimedialnych, sezonowo organizowanych inscenizacji, <p>W ramach Rewitalizacji Żorskiej Starówki planowany jest m.in. remont kilku kamienic wraz z częściową zmianą sposobu ich użytkowania. Parter kamienic będzie pełnić funkcję handlowo-usługową a część budynków niepodlegająca adaptacji na potrzeby lokali użytkowych zachowa funkcję mieszkalną. Dodatkowo planuje się modernizację Placu Pamięci Narodowej, na którym odbywać się będą miejskie uroczystości rocznicowe wraz z przebudową ul. Klimka dzięki czemu miasto zyska nową, ogólnodostępną, wyłączoną z ruchu kołowego przestrzeń publiczną. Ponadto przewiduje się rewitalizację niepowtarzalnej i zabytkowej zabudowy przy ul. Murarskiej, która swój nietypowy kształt zawdzięcza fosie obiegającej w przeszłości mury miejskie. Planuje się także stworzenie przestrzeni, która dzięki charakterowi kulturalno – usługowemu nada temu miejscu unikalną atmosferę i specyficzny klimat. Projekt odnowienia murów oraz stworzenia wzdłuż nich ścieżki edukacyjnej ma na celu przede wszystkim przybliżenie historii miasta. Projekt obejmuje także zagospodarowanie pustych przestrzeni miejskich i nadanie im nowych funkcji.</p>
Zakładane efekty implementacji projektu	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; margin-right: 20px;">A/1</div> <div style="font-size: 2em; color: red; margin-right: 20px;">➔</div> <div style="display: flex; flex-direction: column; gap: 10px;"> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px;">Zachowanie dziedzictwa historyczno- kulturalnego</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px;">Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px;">Promocja miasta i regionu</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px;">Stworzenie warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px;">Poszerzenie oferty handlowo- usługowej</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px;">Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych</div> </div> </div>

Tablica 49: Wykaz projektów inwestycyjnych – A/2

Strefa	A	
Symbol projektu	A/2	
Tytuł projektu	Budowa innowacyjnego centrum kulturalno – rozrywkowego „Yatenga” w Żorach	
Lokalizacja projektu	<p>Dzielnica Śródmieście, w sąsiedztwie DK 81 oraz DW 935</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>	
Opis projektu	<p>Przedmiotowy projekt zakłada stworzenie innowacyjnego centrum kulturalno-rozrywkowego Yatenga z bogato wyposażoną bazą restauracyjno-handlową. Yatenga będzie miejscem unikalnym pod względem architektury i zadań - Miejscem, gdzie fantazja spleta się z rzeczywistością, doświadczenie z wyobrażeniami, a wszystko to za sprawą nauki i wiedzy udostępnianej w różnorodnej formie z zastosowaniem najbardziej nowoczesnych środków wyrazu. W bardzo oryginalnym i unikalnym pod względem architektonicznym w skali Europy obiekcie o łącznej powierzchni pomieszczeń około 8 000 m² mają być zlokalizowane m.in. sale wystawowe Muzeum Kultur Świata, sale wykładowe czy biblioteka muzealna. Istotnym dopełnieniem strefy kulturalnej będą sala kinowo-koncertowa, studio nagrań, a także powierzchnie handlowo-usługowe, restauracja, hotel, etniczne Spa, a wszystko pomiędzy ogrodami zen, placami zabaw i ścieżkami rekreacyjnymi. „Yatenga” poprzez bogactwo oddziaływań zamkniętych w jednej przestrzeni ma mieć wymiar nie tylko edukacyjno-poznawczy, ale również ma być miejscem odpoczynku, noclegu, rozrywki, spotkaniem z kuchnią świata, czy miejscem organizacji szkoleń, konferencji oraz spotkań biznesowych. Yatenga ma być jednocześnie centrum promującym ekologiczny styl życia.</p>	
Zakładane efekty implementacji projektu	<div style="display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; margin-right: 10px;">A/2</div> <div style="font-size: 2em; color: red; margin-right: 10px;">➔</div> </div>	<ul style="list-style-type: none"> <li style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">Rozwój gospodarczego regionu poprzez zwiększenie atrakcyjności kulturowej i turystycznej <li style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">Poszerzenie oferty edukacyjnej i turystycznej <li style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">Promocja miasta i regionu <li style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px;">Nadanie nowej funkcji niezagospodarowanej przestrzeni miejskiej <li style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px;">Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych

Tablica 50: Wykaz projektów inwestycyjnych – A/3

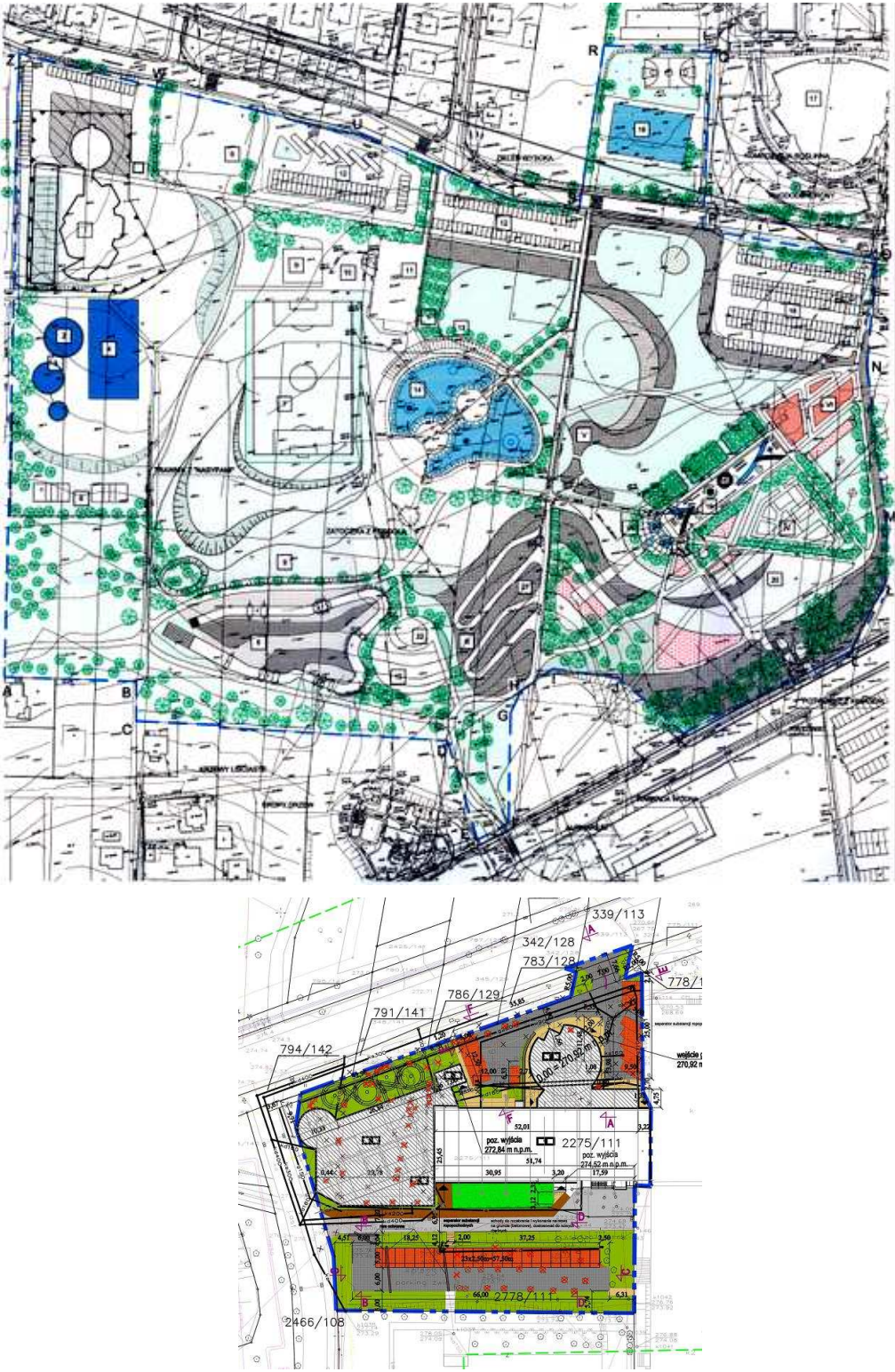
Strefa	A
Symbol projektu	A/3
Tytuł projektu	Budowa pawilonu wystawienniczo-promocyjnego – Muzeum Ognia w Żorach
Lokalizacja projektu	<p>Dzielnica Śródmieście, w bezpośrednim sąsiedztwie DK 81</p>
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu jest stworzenie regionalnego produktu turystycznego – Muzeum Ognia w Żorach. Projektowany budynek swoją dynamiczną formą ma stanowić symboliczny znak wjazdu do miasta. Nowoczesny i ekspresyjny kształt będzie intrygował osoby przejeżdżające obok budynku zachęcając do odwiedzenia Muzeum Ognia.</p> <p>Pawilon wystawienniczo-promocyjny – Muzeum Ognia będzie obiektem tematycznym poświęconym szeroko pojętym zagadnieniom ognia i energii. W „historię energii” wpleciona zostanie historia Żor, wraz z legendami i unikalnymi zwyczajami, takimi jak tradycja Święta Ogniewego 11 maja. W części „praktycznej” duży nacisk położony zostanie na informacje o współczesnych sposobach ekologicznego uzyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Rozrywka będzie formą nauki o zagrożeniach i korzyściach płynących z wykorzystania ognia. Wystawa będzie w pełni multimedialna i interaktywna.</p>

Zakładane efekty implementacji projektu		Wzrost atrakcyjności turystycznej miasta Żory
		Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego
		Promocja miasta i regionu
		Nadanie nowej funkcji niezagospodarowanej przestrzeni miejskiej
		Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych

Tablica 51: Wykaz projektów inwestycyjnych – A/4

Strefa	A	
Symbol projektu	A/4	
Tytuł projektu	Renowacja, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania zabytkowej kamienicy położonej w Żorach przy ul. Męczenników Oświęcimskich 32	
Lokalizacja projektu	Dzielnica Śródmieście, ul. Męczenników Oświęcimskich 32	
Opis projektu	<p>Zabytkowa willa w stylu neomanieryzmu niderlandzkiego została wybudowana w 1908 r., w latach 1933-1939 była siedzibą oficerów Wojska Polskiego. Po wojnie w 1945 r. obiekt został przeznaczony na budynek mieszkalny. Jest ciekawym przykładem budownictwa willowego o charakterze pensjonatowym. Jakkolwiek autor projektu nie jest znany, to opracowanie elewacji i detali architektonicznych świadczy o wysokim kunszcie budowlanym. Przez wiele lat budynek nie był gruntownie remontowany co spowodowało jego znaczne zniszczenie.</p> <p>Zakres przedmiotowego projektu obejmuje m.in.: rozbudowę i modernizację budynku oraz zmianę sposobu użytkowania obiekt.</p>	
Zakładane efekty implementacji projektu		Zachowanie dziedzictwa historyczno- kulturalnego
		Poszerzenie oferty edukacyjnej i turystycznej
		Promocja miasta i regionu
		Poszerzenie oferty handlowo- usługowej
		Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych
		Stworzenie warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej

Tablica 52: Wykaz projektów inwestycyjnych - B/1

Strefa	B
Symbol projektu	B/1
Tytuł projektu	Poprawa warunków aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez stworzenie Parku Rekreacyjno-Wypoczynkowego „Cegielnia” w Żorach
Lokalizacja projektu	<p>Centrum miasta na terenach pomiędzy ulicą Folwarską a Wodzisławską</p>

Opis projektu

Tworzenie miejskich otwartych stref rekreacji jest jednym z wyznaczników nowoczesnego podejścia do zagospodarowania obszarów miejskich. Park „Cegielnia” jest obszarem charakterystycznym dla miasta Żor i jednocześnie najpopularniejszym miejscem w centrum miasta do rodzinnej rekreacji i wypoczynku, co umożliwiają dostępne obszary wolnej przestrzeni. Planowane zagospodarowanie obszaru zdegradowanego po nieistniejącej cegielni zgodnie z filozofią rewitalizacji jest kompleksowe i w istotnym stopniu podniesie funkcjonalność całego obszaru oraz wartość substancji miejskiej zapewniając większe bezpieczeństwo, a także szereg atrakcji dla wszystkich osób odwiedzających to miejsce. Inwestycja będzie stanowiła kontynuację i dopełnienie podjętych wcześniej działań – na omawianym terenie już bowiem funkcjonują: Hala Sportowa, Aquarion, skate park, siłownia na wolnym powietrzu, parki linowe.

Ponadto planowane jest powstanie:

- Centrum tenisowego wraz z zapleczem hotelowym
- Boisk sportowych, toru crossowy,
- Sceny i placu rekreacyjnego
- Parkingów

Zakładane efekty implementacji projektu

B/1

Wspieranie aktywnych form rekreacji

Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego

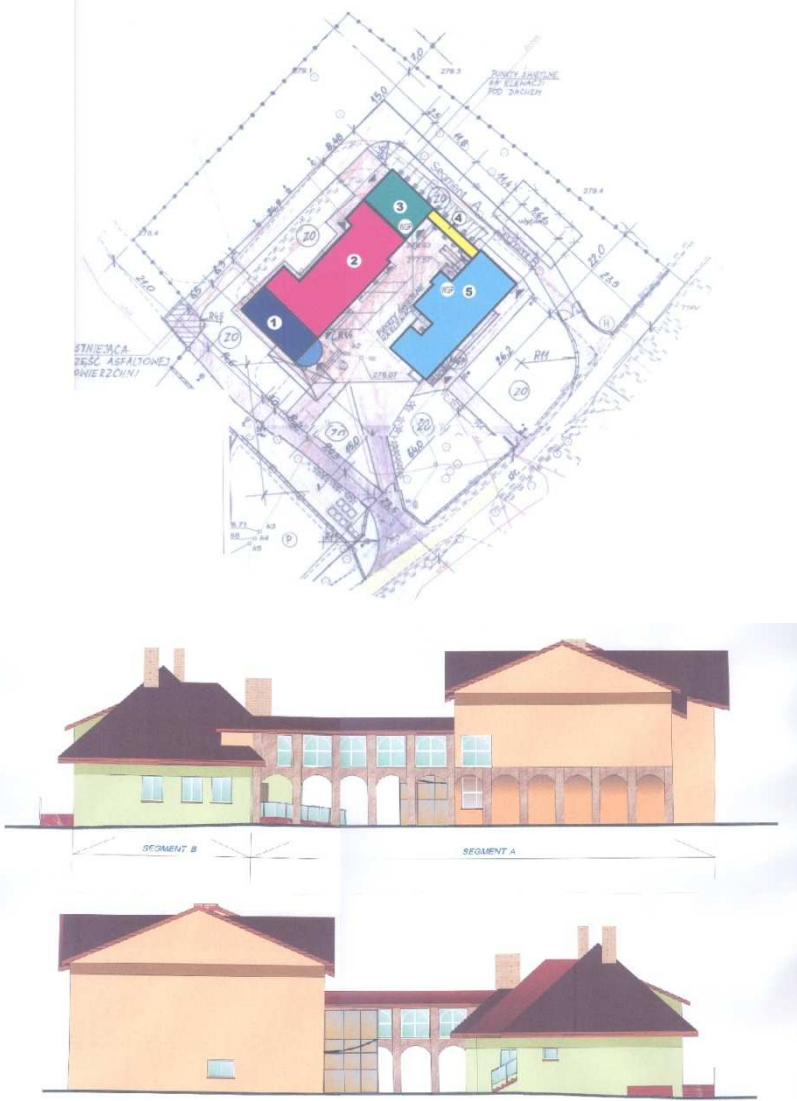
Promocja miasta i regionu

Całkowita zmiana funkcjonalności obszaru

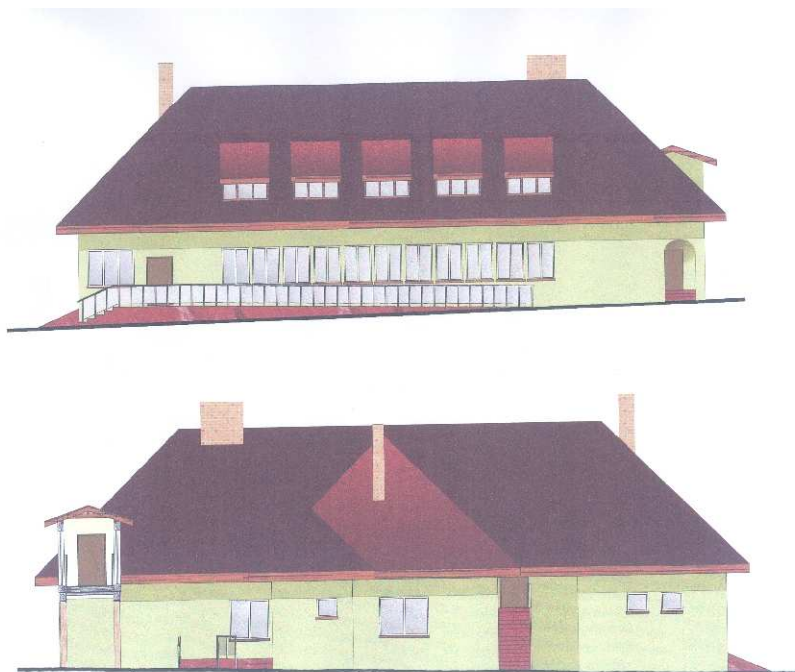
Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych

Stworzenie warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej

Tablica 53: Wykaz projektów inwestycyjnych - C/1

Strefa	C
Symbol projektu	C/1
Tytuł projektu	Utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Żorach
Lokalizacja projektu	<p>Dzielnica Rogoźna, ul. Bażancia</p>
Opis projektu	<p>Dzięki realizacji przedmiotowej inwestycji zrewitalizowano i nadano nową funkcję niezagospodarowanej przestrzeni miejskiej. W budynkach po byłej Bażantarni w Dzielnicy Rogoźna w Żorach utworzono Zakłady Aktywności Zawodowej, w których zatrudnienie znalazło 50 osób niepełnosprawnych. W zakładzie funkcjonują Działy: Gastronomiczny i Ogrodniczy. Prace modernizacyjne obiektu ruszyły w listopadzie 2008r. Podzielono je na dwa etapy. Pierwszy obejmował rozbudowę segmentu A, czyli działu ogrodniczego o powierzchni użytkowej 1200 metrów kwadratowych. Rozbudowa polegała na nadbudowie piętra, budowie dwóch klatek schodowych windy</p>

dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych. Drugi natomiast modernizację segmentu B, czyli działu gastronomicznego o łącznej powierzchni użytkowej 423 metrów kwadratowych. Oba segmenty podzielono specjalnym korytarzem. Prace zakończono we wrześniu 2009r. W zakładzie pracę znalazły osoby niepełnosprawne, głównie podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej. Na terenie zakładu osoby te mogą liczyć na godzinę rehabilitacji dziennie, a w razie potrzeby na pomoc pracowników obsługi, w tym terapeutów i lekarzy. Pracownicy sektora ogrodniczego zajmują się utrzymaniem parku krajobrazowego wielkości 3 hektarów, produkcją sadzonek i drzew na potrzeby parku oraz produkcją warzyw. Z kolei pracownicy sektora gastronomicznego przygotowują śniadania na wynos na potrzeby okolicznych firm. W ramach tego działu istnieje możliwość organizacji przyjęć okazjonalnych i wynajmu sali bankietowej. Nowopowstały zakład stwarza osobom niepełnosprawnym możliwość zdobycia konkretnego zawodu, odnalezienia się na rynku pracy i normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Zakładane
efekty
implementacji
projektu

C/1

Rewitalizacja przestrzeni miejskiej, nadanie funkcji niezagospodarowanemu obszarowi miejskiemu

Poprawa estetyki terenu

Utworzenie nowych miejsc pracy

Poszerzenie oferty edukacyjnej

Tablica 54: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/1

Strefa	D
Symbol projektu	D/1
Tytuł projektu	Zagospodarowanie traktu w ciągu ul. Boryńskiej i jego okolicy z wykorzystaniem różnych form małej architektury w Żorach
Lokalizacja projektu	<p>Dzielnica Księcia Władysława, Traktu Piastowskiego i okolice.</p>
Opis projektu	<p>Jednym z charakterystycznych obszarów miasta jest ulica Boryńska stanowiąca połączenie Starówki z Dzielnicą Korfantego oraz Dzielnicą Księcia Władysława.</p> <p>Walory widokowe, rekreacyjne oraz lokalizacyjne ulicy (Traktu) i jej okolicy stanowią podstawę do jego lepszego zagospodarowania czyniąc go jednym z najbardziej rozpoznawalnych miejsc regionu.</p>
Zakładane efekty implementacji projektu	 <ul style="list-style-type: none"> Odtworzenie historii miasta Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego Promocja miasta i regionu Poprawa estetyki terenu

Tablica 55: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/2

Strefa	D
Symbol projektu	D/2
Tytuł projektu	Budowa Centrum Handlowo – Usługowo – Rozrywkowego w Żorach
Lokalizacja projektu	<p>Dzielnica Korfantego, działka inwestycyjnej pomiędzy ul. Centralną, Sądową i Al. Jana Pawła II.</p>
Opis projektu	<p>Budowa Centrum Handlowo-Usługowo-Rozrywkowego jest inwestycją mającą na celu udostępnienie mieszkańcom w pełni nowoczesnego obiektu pozwalającego na kompleksową obsługę handlowo-usługową oraz rozrywkę. W obiekcie zostaną zlokalizowane m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ galerie handlowo-usługowe z różnych branż, ▪ restauracje i kawiarnie, ▪ miejsca zabaw dla dzieci, ▪ multikino z kameralnymi salami kinowymi. <p>Centrum powinno umożliwić skorzystanie z szerokiego wachlarza usług, w tym przede wszystkim zrobienie zakupów. Powinno także zapewniać miłe spędzenie wolnego czasu osobom w różnym wieku. Cały obiekt powinien być wyposażony w udogodnienia dla osób niepełnosprawnych oraz klimatyzację.</p> <p>Parkingi zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie budynku będą niezbędnym uzupełnieniem Centrum.</p>

Zakładane efekty implementacji projektu		Rewitalizacja przestrzeni miejskiej, nadanie funkcji niezagospodarowanemu obszarowi miejskiemu
		Poszerzenie oferty handlowo-usługowej
		Stworzenie warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej
		Poszerzenie oferty rynku pracy
		Podniesienie konkurencyjności miasta

Tablica 56: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/3

Strefa	D
Symbol projektu	D/3
Tytuł projektu	Rewitalizacja warsztatów byłej Zasadniczej Szkoły Górniczej w Żorach na potrzeby edukacyjne wraz zagospodarowaniem terenu. (Projekt w całości realizowany przez Górnśląską Wyższą Szkołę Handlową).
Lokalizacja projektu	Dzielnica Księcia Władysława, ul. Boryńska 2
Opis projektu	<p>Rewitalizacja warsztatów byłej Zasadniczej Szkoły Górniczej w Żorach polegała na adaptacji istniejącej bryły warsztatów na cele edukacyjne oraz niewielkiej rozbudowie. W ramach inwestycji powstaną następujące pomieszczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 aula wykładowa na 250 do 300 osób, - 15 sal ćwiczeniowych, - pomieszczenie dla dziekanatu,

	<ul style="list-style-type: none"> - pomieszczenie dla biblioteki, - parking, - niewielkie pomieszczenia towarzyszące (bufet, szatnia), - obiekty małej architektury.
Zakładane efekty implementacji projektu	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; margin-right: 20px;">D/3</div> <div style="color: red; font-size: 2em; margin-right: 20px;">➔</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px;">Rewitalizacja przestrzeni i nadanie nowych funkcji niezagospodarowanym obiektom</div> </div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">Poszerzenie oferty edukacyjnej</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">Poprawa estetyki przestrzeni publicznej</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">Podniesienie konkurencyjności miasta</div>

Tablica 57: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/4

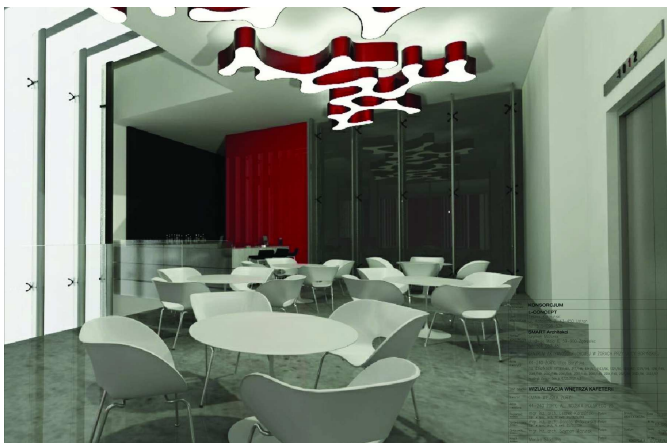
Strefa	D
Symbol projektu	D/4
Tytuł projektu	Modernizacja infrastruktury technicznej Szpitala Miejskiego w Żorach (Projekt w całości realizowany przez Miejskie Zakłady Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. w Żorach)
Lokalizacja projektu	Dzielnica Księcia Władysława, ul. Dąbrowskiego
Opis projektu	Projekt zakładał poprawę warunków technicznych Szpitala Miejskiego w Żorach. Zakres przedsięwzięcia obejmował: usunięcie i utylizację tkanki azbestowej z elewacji budynku (około 3 000 m ²), instalację kolektorów słonecznych, przebudowę kotłowni koksowej i ogrzewanie budynku. Realizacja projektu pozwoliła nie tylko na podniesienie jakości oferowanych usług w zakresie opieki zdrowotnej, ale wpłynęła także na ochronę środowiska i estetykę miasta.
Zakładane efekty implementacji projektu	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; margin-right: 20px;">D/4</div> <div style="color: red; font-size: 2em; margin-right: 20px;">➔</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px;">Poprawa warunków technicznych obiektu poprzez likwidację szkodliwych elementów ociepleniowych</div> </div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">Poprawa estetyki przestrzeni publicznej</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">Poprawa jakości życia mieszkańców</div> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 5px; margin-top: 5px;">Podniesienie konkurencyjności miasta</div>

Tablica 58: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/5

Strefa	D
Symbol projektu	D/5
Tytuł projektu	Zagospodarowanie przestrzeni miejskiej poprzez modernizację targowiska w Żorach
Lokalizacja projektu	<p>Dzielnica Powstańców Śl., ul. Dąbrowskiego</p>
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu jest stworzenie strefy aktywności gospodarczej jako nowoczesnego miejsca do prowadzenia działalności usługowo-handlowej. Inwestycja zakłada budowę obiektu handlowo – usługowego o powierzchni użytkowej 2 146 m² wraz z zagospodarowaniem terenu i parkingiem dla samochodów osobowych w miejscu istniejącego targowiska i parkingu. Konstrukcja hali będzie podkreślać charakter miejsca zgodny z obecnymi trendami i kierunkami współczesnej architektury. Projektowany obiekt podzielono na trzy główne strefy funkcjonalne. Centralną część stanowi hall główny z kilkoma boksami handlowymi, niedużą kawiarnią z tarasem i atrakcyjnym widokiem na pas zieleni i miasto, zespołem sanitariatów ogólnodostępnych i pracowniczych. Kolejną część budynku hali targowej stanowi strefa pasażu handlowego z 50 boksami o powierzchni jednostkowej 6 m² przeznaczonymi pod handel artykułami przemysłowymi i 10 boksami o powierzchni jednostkowej 12 m². Trzecią część obiektu stanowi strefa pasażu z boksami handlowymi przeznaczonymi pod branżę spożywczą. Zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem, handlowcom artykułów spożywczych udostępnionych zostanie 20 stoisk - 10 szt. o powierzchni jednostkowej 6m² i 10 szt. o powierzchni jednostkowej 12 m². Atutem projektowanej hali targowej będzie dodatkowy punkt gastronomiczno-handlowy, punkt z prasą i sanitariaty. Wszystkie strefy funkcjonalne hali posiadają niezbędne wyjścia ewakuacyjne. W budynku zostaną wydzielone także</p>

	pomieszczenia magazynowo - techniczne, porządkowe i socjalne dla pracowników i obsługi sprzątającej obiekt oraz pomieszczenia na gromadzenie odpadków. Budynek będzie przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Poczucie bezpieczeństwa użytkowników targowiska zwiększy monitoring wizyjny zainstalowany w strefie aktywności gospodarczej.
Zakładane efekty implementacji projektu	<div style="display: flex; align-items: center; gap: 20px;"> <div style="background-color: #003366; color: white; padding: 10px; font-weight: bold; font-size: 24px;">D/5</div> <div style="color: red; font-size: 24px;">➔</div> <div style="border: 1px solid #003366; padding: 5px; background-color: #003366; color: white; text-align: center;">Stworzenie strefy aktywności gospodarczej</div> </div> <div style="border: 1px solid #003366; padding: 5px; background-color: #003366; color: white; text-align: center; margin-top: 5px;">Poprawa estetyki przestrzeni publicznej</div> <div style="border: 1px solid #003366; padding: 5px; background-color: #003366; color: white; text-align: center; margin-top: 5px;">Podniesienie jakości i efektywności przedsiębiorstw działających w obszarze handlu detalicznego i usług</div> <div style="border: 1px solid #003366; padding: 5px; background-color: #003366; color: white; text-align: center; margin-top: 5px;">Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego</div>

Tablica 59: Wykaz projektów inwestycyjnych - D/6

Strefa	D
Symbol projektu	D/6
Tytuł projektu	Budowa Centrum Aktywności Ruchowej Gimnazjon w Żorach
Lokalizacja projektu	<p>Dzielnica Księcia Władysława</p> <div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> </div>
Opis projektu	Przedmiotowy projekt zakłada budowę innowacyjnego i nowoczesnego pod względem architektonicznym wielokondygnacyjnego budynku o łącznej powierzchni 2 675,81 m ² , w którym będzie funkcjonowało Centrum Aktywności Ruchowej Gimnazjon.

Obiekt pod względem funkcjonalnym jest odpowiedzią na współczesne trendy spędzania wolnego czasu, w którym coraz większą rolę odgrywa różnego rodzaju aktywność fizyczna. Centrum Aktywności Ruchowej Gimnazjon będzie umożliwiało uprawianie różnego rodzaju stylów tańca od towarzyskiego poprzez ludowy, nowoczesny, street dance, po break dance, itp., a także sportu od wschodnich sztuk walki, przez aerobik, jogę do gimnastyki artystycznej. Możliwa będzie także organizacja imprez i pokazów tanecznych, sportowych czy muzycznych. Dzięki realizacji projektu Żory zyskają w centrum miasta atrakcyjny, ogólnodostępny, nowoczesny obiekt o unikatowej ofercie skierowanej dla mieszkańców całego regionu.

Zakładane efekty implementacji projektu

D/6

Stworzenie strefy aktywności gospodarczej

Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego

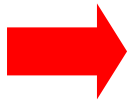
Promocja zdrowego stylu życia

Tablica 60: Wykaz projektów inwestycyjnych - E/1

Strefa	E
Symbol projektu	E/1
Tytuł projektu	Renowacja zespołu pałacowo – parkowego w Żorach
Lokalizacja projektu	<p>Dzielnica Baranowice</p>
Opis projektu	<p>Przedmiotem projektu jest renowacja zabytkowego pałacu z XVII w. i XIX w. oraz zagospodarowanie przyległego parku. Kompleks jest wpisany do rejestru zabytków. Zespół pałacowo-parkowy zlokalizowany jest w pobliżu Drogi Krajowej Nr 81 w Dzielnicy Baranowice. Obiekt w długim okresie był nieużytkowany, nie przeprowadzono żadnych remontów bieżących i kapitalnych. W związku z tym stan techniczny obiektu określa się jako zły. Stopień zużycia technicznego wynosi około 75%. Celem projektu jest zachowanie dla przyszłych pokoleń dziedzictwa kulturowego, a co za tym idzie przyczynienie się do wzrostu znaczenia kultury jako czynnika rozwoju społeczno-gospodarczego. Realizacja projektu przyczyni się również do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu oraz poszerzy ogólnodostępną ofertę programową z zakresu kultury. Realizacja projektu wzmocni pozycję i podniesie atrakcyjność miejsca dotychczas bardzo popularnego nie tylko wśród mieszkańców Żor, lecz także regionu będącego celem wycieczek m.in. rowerowych i pieszych. Zmiana funkcji obiektu i stworzenie w tym miejscu także bazy hotelowej zwiększy zasięg zainteresowania zespołem pałacowo-parkowym wśród turystów.</p> <p>Atutem tego projektu jest także planowana w przyszłości budowa w pobliżu centrum konferencyjno-bankietowego pola golfowego.</p>

Zakładane
efekty
implementacji
projektu

E/1

Przybliżenie historii miasta przez zachowanie dziedzictwa kulturowego

Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego

Promocja miasta i regionu

Stworzenie warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej

Podniesienie konkurencyjności miasta

Poprawa estetyki przestrzeni publicznej

Tablica 61: Wykaz projektów inwestycyjnych - F/1

Strefa	F
Symbol projektu	F/1
Tytuł projektu	Podniesienie konkurencyjności przestrzeni miejskiej poprzez zagospodarowanie terenów zielonych w mieście
Lokalizacja projektu	Działania w zakresie zagospodarowania terenów zielonych w będą przeprowadzone na terenie całego miasta.
Opis projektu	<p>W ramach projektu planowane są działania obejmujące m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematyczne zagospodarowanie obszarów zielonych na terenie całego miasta, • zagospodarowanie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w okolicy stawu „Śmieszek” i stworzenie w tym miejscu ekologicznego kąpieliska oraz miejsca zabaw i rekreacji czynnej (m.in.: przystań kajakowa, plaża, wioska indiańska); • stworzenie „Kopalni złota”, którą będzie można zwiedzić dzięki specjalnej kolejce; • zagospodarowanie przyległych terenów zielonych, dla miłośników hippiki, na stadninę koni wraz z utworzeniem sklepu z profesjonalnym sprzętem jeździeckim; • budowę zadaszanej strzelnicy w miejscu istniejącej już w lesie „Dębina” i skomunikowanie jej z terenem parku, co stanowiłoby dodatkową atrakcję dla odwiedzających Miasteczko Twinpigs w Żorach; • dla poszukiwaczy mocnych wrażeń – budowę unikalnego „Adventure Park” - imponującego ze względu na swoje rozmiary i wyposażonego w ciekawe elementy o zróżnicowanym stopniu trudności do pokonania. <p>Ponadto planowane jest także stworzenie Miasteczka Ruchu Drogowego i zagospodarowanie terenu na Targ Koński.</p> <p>Dbłość o zielen miejską wpływa bezpośrednio na wrażenia estetyczne mieszkańców i wszystkich osób odwiedzających miasto. Prowadzone systematycznie działania w obszarze zagospodarowania obszarów zielonych i pustych obszarów miejskich przez nadanie im nowych funkcji poprawiają również konkurencyjność miasta, wpłyną na ożywienie gospodarcze, zwiększą atrakcyjność turystyczną miasta i zmienią wizerunek.</p>

Zakładane efekty implementacji projektu		Systematyczne odnawianie przestrzeni zielonej w mieście
		Wzrost wartości estetycznej miasta w oczach mieszkańców i turystów
		Podnoszenie konkurencyjności miasta oraz skuteczności działań promocyjnych
	F/1 	Stworzenie warunków dla rozwoju nowych form aktywności gospodarczej
		Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego
		Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych
		Wzmocnienie identyfikacji mieszkańców z miastem

Tablica 62: Wykaz projektów inwestycyjnych - F/2

Strefa	F	
Symbol projektu	F/2	
Tytuł projektu	Likwidacja elementów azbestowych i azbestowo cementowych z budynków mieszkalnych wielorodzinnych na obszarze Żor.	
Lokalizacja projektu	<ul style="list-style-type: none"> • osiedle Powstańców Śląskich, • osiedle 700 – lecia Żor, • osiedle Księcia Władysława. 	
Opis projektu	Projekty realizowane przez Spółdzielnie Mieszkaniowe mają na celu usunięcie szkodliwych dla zdrowia mieszkańców z poszczególnych obiektów elementów azbestowych wraz z ich utylizacją i zastąpienie ich materiałami zgodnymi z obowiązującymi normami.	
Zakładane efekty implementacji projektu	F/2 	Poprawa zdrowia mieszkańców poprzez likwidację szkodliwych elementów ociepleniowych
		Poprawa estetyki miasta
		Poprawa jakości życia mieszkańców

Tablica 63: Wykaz projektów inwestycyjnych - F/3

Strefa	F
Symbol projektu	F/3
Tytuł projektu	Likwidacja elementów azbestowych i azbestowo - cementowych z budynków szkolnych w Żorach.
Lokalizacja projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Dzielnica Pawlikowskiego, Zespół Szkół Nr 6 • Dzielnica Sikorskiego, Zespół Szkół Nr 3
Opis projektu	Projekty realizowane przez Gminę Żory mają na celu usunięcie szkodliwych dla zdrowia elementów azbestowych wraz z ich utylizacją i zastąpienie ich materiałami zgodnymi z obowiązującymi normami.
Zakładane efekty implementacji projektu	<div style="display: flex; align-items: center; gap: 20px;"> <div style="background-color: #002060; color: white; padding: 10px; font-weight: bold; font-size: 1.2em;">F/3</div> <div style="color: red; font-size: 2em;">➔</div> <div style="display: flex; flex-direction: column; gap: 10px;"> <div style="background-color: #002060; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Poprawa zdrowia użytkowników obiektu poprzez likwidację szkodliwych elementów ociepleniowych</div> <div style="background-color: #002060; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Poprawa estetyki miasta</div> <div style="background-color: #002060; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Poprawa jakości życia mieszkańców</div> <div style="background-color: #002060; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Poprawa stanu infrastruktury edukacyjnej</div> </div> </div>

6. System wdrażania programu

Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Żory na lata 2007-2015 odbywa się poprzez realizację zgłoszonych projektów, zgodnie z terminarzem oraz planem finansowym dla poszczególnych zadań. Podmioty zgłaszające projekty zachowują prawo do samodzielnego decydowania o sposobie wdrażania i finansowania projektów.

Ze względu na podmiot zgłaszający projekt można dokonać podziału na:

- zadania realizowane przez Miasto,
- zadania zgłoszone przez miejskie jednostki organizacyjne
- zadania zgłoszone przez pozostałe podmioty.

W przypadku Miasta Żory kontrola nad wdrażaniem poszczególnych zapisów programu może objąć tylko zadania, których beneficjentem będzie Gmina Miejska Żory. Dla zadań wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji, a nie będących zadaniami realizowanymi przez Gminę Miejską Żory przewiduje się model wdrażania oparty na wymianie informacji z poszczególnymi podmiotami realizującymi wskazane zadania. Stała wymiana informacji pozwoli zoptymalizować proces aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz dokładnie określić postęp realizacji poszczególnych zadań.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. Oznacza to, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w tym unijnych.

We właściwym wdrożeniu projektów gminnych uczestniczą merytoryczne komórki organizacyjne Urzędu Miasta oraz jednostki organizacyjne działające na terenie miasta, które zgodnie ze swą właściwością, odpowiedzialne będą za ich późniejsze funkcjonowanie. Uczestnictwo tych komórek oraz jednostek we wdrażaniu dotyczy takich dziedzin jak:

- gospodarka wodno-ściekowa,
- ochrona środowiska,
- turystyka i rekreacja,
- oświata,
- opieka społeczna,
- ochrona zdrowia.

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Programu Rewitalizacji Miasta Żory będzie pełnił Prezydent Miasta. Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- zapewnienie zgodności realizacji Programu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu,
- zbieranie danych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Programu,
- przygotowanie rocznych raportów nt. wdrażania Programu,
- zapewnienie działań w zakresie informacji i promocji Programu.

Dla właściwej oceny Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Urząd Miasta Żory oraz inne podmioty zaangażowane w realizację projektów zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji, jako instytucje wdrażające, są odpowiedzialne za:

- pozyskanie dofinansowania na realizację projektów,
- wdrożenie projektów zgodnie z założeniami Programów, w ramach których otrzymano dofinansowanie,
- monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,
- informowanie o współfinansowaniu realizowanych projektów.

7. System monitoringu

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania Programu Rewitalizacji Miasta niezbędne jest ciągłe monitorowanie efektów rzeczowych projektów, wchodzących w zakres Programu oraz wydatków na ich realizację. Sam proces monitorowania obejmuje zbieranie danych, obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów. Służyć temu mogą zaprezentowane w załączniku nr 3 niniejszego Programu przykładowe wskaźniki.

Za proces monitorowania i raportowania odpowiadać będzie Prezydent Miasta wraz z podległym mu aparatem wykonawczym w postaci właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta i miejskich jednostek organizacyjnych, oraz inne podmioty realizujące zadania zawarte w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Podmioty, które zgłosiły działania do Lokalnego Programu Rewitalizacji zobowiązane są do rocznego informowania Prezydenta Miasta o postępie prac objętych programem zgodnie z zaleceniami dotyczącymi monitorowania.

Prezydent jest zobowiązany do corocznego przedkładania Radzie Miasta raportu monitoringowego z wdrażania Programu wraz z rocznym sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta.

Pełny zakres czynności monitoringowych w obszarze realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji możliwy jest jedynie dla zadań realizowanych przez Urząd Miasta Żory. Zadania zgłoszone przez pozostałe jednostki mogą być monitorowane w granicach kompetencji Urzędu Miasta w Żorach.

8. System aktualizacji

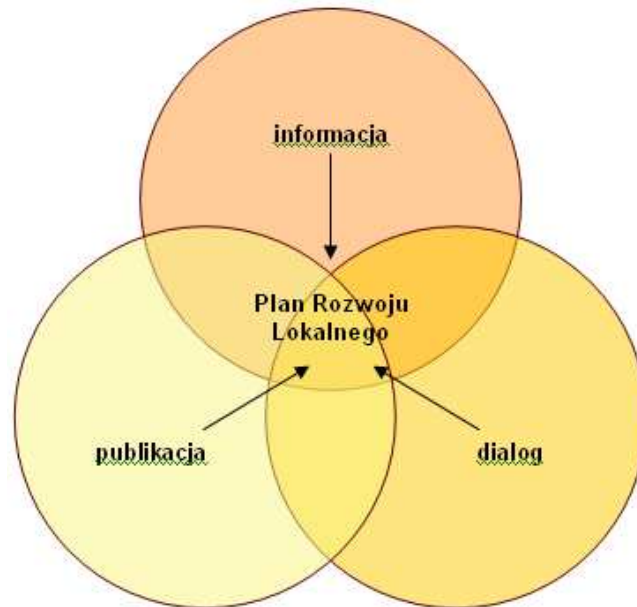
W celu zachowania aktualności opracowania prowadzony będzie stały monitoring postępów realizowanych zgodnie z założeniami programu projektów.

Wynikające z określonych względów zmiany wymagające dokonania aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji mogą zostać zgłoszone przez zainteresowane podmioty. W trakcie aktualizacji istnieje możliwość wprowadzenia modyfikacji Programu m.in. w zakresie: korekty obszaru rewitalizacji, dostosowania celów i instrumentów Programu do zmian społeczno-gospodarczych i kontekstu planistycznego, wprowadzania nowych zadań – działań, wynikających m.in. z pogłębienia społecznego rozumienia procesu rewitalizacji obszarów miejskich.

9. Promocja Lokalnego Programu Rewitalizacji

Ważnym elementem realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta jest promocja dokumentu wśród beneficjentów docelowych. Istotą działań promocyjnych jest poinformowanie możliwie największej liczby mieszkańców o ostatecznych zapisach i zaproszenie do aktywnego udziału w pracach na rzecz realizacji zamierzonych celów.

Tablica 64: Schemat elementów składowych procesu promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji

Za prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych, związanych z Programem Rewitalizacji Miasta, odpowiedzialne są wszystkie podmioty, zaangażowane w poszczególne projekty składające się na treść Programu.

Grupami docelowymi promocji Programu Rewitalizacji Miasta będą m.in.:

- społeczność lokalna,
- beneficjenci,
- organizacje pozarządowe,
- partnerzy społeczno-gospodarczy,
- media.

10. Załączniki

10.1. Załącznik nr 1 – Plan finansowania Programu

Tabela 64 - Plan finansowania Programu

L.p.	Numer projektu	Nazwa projektu	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Czas realizacji	Koszt całkowity projektu
OBSZAR A					
1.	A/1	Śladami historii Miasta Żory – rewitalizacja żorskiej Starówki	Gmina Miejska Żory	2007-2015	57 489 900,00
2.	A/2	Budowa innowacyjnego centrum kulturalno-rozrywkowego „Yatenga” w Żorach.	Muzeum Miejskie w Żorach	2013-2015	48 880 361,00
3.	A/3	Budowa pawilonu wystawienniczo-promocyjnego – Muzeum Ognia w Żorach	Nowe Miasto Sp. z o.o.	2007-2013	11 000 000,00
4.	A/4	Renowacja, rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania zabytkowej kamienicy położonej w Żorach przy ul. Męczenników Oświęcimskich 32	Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.	2011-2013	10 000 000,00
					127 370 261,00
OBSZAR B					
	B/1	Poprawa warunków aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez stworzenie Parku Rekreacyjno-Wypoczynkowego „Cegielnia” w Żorach	Gmina Miejska Żory	2009-2015	36 847 060,01
					36 847 060,01
OBSZAR C					
	C/1	Utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Żorach	Gmina Miejska Żory	2008-2009	4 775 414,88
					4 775 414,88
OBSZAR D					
	D/1	Zagospodarowanie traktu w ciągu ul. Boryńskiej i jego okolicy z wykorzystaniem różnych form małej architektury w Żorach	Gmina Miejska Żory	2008-2014	5 130 887,00
	D/2	Budowa Centrum Handlowo - Usługowo - Rozrywkowego w Żorach	podmiot prywatny	2012-2015	120 000 000,00
	D/3	Rewitalizacja warsztatów byłej Zasadniczej Szkoły Górniczej w Żorach na potrzeby edukacyjne wraz zagospodarowaniem terenu.	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. W.Korfantego w Katowicach	2007-2010	5 185 955,15

D/4	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez kompleksową modernizację gospodarki ciepłej Szpitala Miejskiego w Żorach	Miejskie Zakłady Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. w Żorach	2010-2011	3 911 336,24
D/5	Zagospodarowanie przestrzeni miejskiej poprzez modernizację targowiska przy ul. Dąbrowskiego w Żorach	Gmina Miejska Żory	2012-2014	5 800 000,00
D/6	Budowa Centrum Aktywności Ruchowej Gimnazjon w Żorach	Gmina Miejska Żory	2012-2015	16 000 000,00
				156 028 178,39
OBSZAR E				
E/1	Renowacja zespołu pałacowo - parkowego w Żorach - Baranowicach	Miejski Ośrodek Kultury w Żorach	2009-2015	11 000 000,00
				11 000 000,00
OBSZAR F				
F/1	Podniesienie konkurencyjności przestrzeni miejskiej poprzez zagospodarowanie terenów zielonych w mieście	Gmina Miejska Żory, Nowe Miasto Sp.z o.o.	2009-2015	63 600 000,00
F/2	Likwidacja elementów azbestowych i azbestowo cementowych z budynków mieszkalnych wielorodzinnych na obszarze Żor, w tym projekty realizowane przez:	Spółdzielnia Mieszkaniowa "NOWA" w Jastrzębiu Zdroju	2010-2012	8 663 966,00
		Spółdzielnia Mieszkaniowa w Żorach	2007-2012	2 371 378,23
		Wspólnota Mieszkaniowa "PANORAMA"	2008	227 999,88
F/3	Likwidacja elementów azbestowych i azbestowo cementowych z budynków szkolnych w Żorach	Gmina Miejska Żory	2009-2013	5 440 296,65
				80 303 640,76
RAZEM				416 324 555,04

10.2. Załącznik nr 2 – Przykładowe źródła finansowania Programu

Źródłami finansowania zadań ujętych w przedmiotowym programie, będą środki pochodzące zarówno ze źródeł krajowych, jak i zagranicznych. Przykładowe źródła finansowania projektów prezentuje poniższa tabela:

Tabela 65 - Przykładowe źródła finansowania Programu

Środki krajowe	Środki zagraniczne
Budżet Miasta	Unia Europejskiej
Budżet Państwa	Mechanizm Finansowy EOG oraz Norweski Mechanizm Finansowy
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Szwajcarski Mechanizm Finansowy
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Środki prywatne
Środki prywatne	inne
inne	

10.3. Załącznik nr 3 - Przykładowy wykaz wskaźników produktów i rezultatów

Tabela 66 – Przykładowy wykaz wskaźników produktów i rezultatów

Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych			
Poddziałanie 6.2.1 Rewitalizacja – duże miasta			
1. Przebudowa i remont obiektów przemysłowych/powojskowych/popegeerowskich, łącznie z adaptacją na cele: gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym)			
Produkt	N	Liczba obiektów przemysłowych/powojskowych/popegeerowskich przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	szt.
Produkt	N	Powierzchnia obiektów przemysłowych/powojskowych/popegeerowskich poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	m2
Produkt	N	Liczba obiektów przemysłowych/powojskowych/popegeerowskich przebudowanych/wyremontowanych na potrzeby działalności gospodarczej	szt.
Produkt	N	Powierzchnia obiektów przemysłowych/powojskowych/popegeerowskich poddanych przebudowie/remontowi na potrzeby działalności gospodarczej	m2
Produkt	N	Liczba obiektów przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych	szt.
Rezultat	T	Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem	szt.
Rezultat	T	Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem	osoby
Rezultat	N	Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami	szt.
Rezultat	N	Powierzchnia wyremontowanej i przebudowanej infrastruktury publicznej na terenie zrewitalizowanym	m2
Rezultat	N	Liczba nowych punktów usługowych na terenach zrewitalizowanych	szt.
Rezultat	N	Powierzchnia użytkowa faktycznie wykorzystywana	m2
Rezultat	N	Powierzchnia zagospodarowanych terenów wokół obiektów objętych wsparciem	m2

Rezultat	N	Powierzchnia terenów przemysłowych/powojskowych/popegeerowskich, które stały się dostępne na cele co najmniej 2 spośród wymienionych celów w wyniku realizacji projektu	m2
Rezultat	T	Liczba nowych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie objętym wsparciem	szt.
Rezultat	T	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	ha
Rezultat	T	Liczba zrewitalizowanych obszarów	m2
2. Zagospodarowywanie przestrzeni miejskich, w tym budowa, przebudowa i remont obiektów na cele gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym)			
Produkt	N	Liczba obiektów poddanych renowacji na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	szt.
Produkt	N	Powierzchnia obiektów poddanych renowacji na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	m2
Produkt	N	Liczba wybudowanych obiektów na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	szt.
Produkt	N	Powierzchnia wybudowanych obiektów na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	m2
Produkt	N	Liczba obiektów przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	szt.
Produkt	N	Powierzchnia obiektów poddanych przebudowie/remontowi na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	m2
Produkt	N	Liczba obiektów przebudowanych/wyremontowanych na potrzeby działalności gospodarczej	szt.
Produkt	N	Powierzchnia obiektów przebudowanych/wyremontowanych na potrzeby działalności gospodarczej	m2
Produkt	N	Powierzchnia użytkowa w budynkach poddanych przebudowie/remontowi	m2
Produkt	N	Powierzchnia zagospodarowanych placów/terenów zielonych wokół obiektów objętych wsparciem	m2
Produkt	N	Powierzchnia terenów przeznaczonych na małą architekturę	m2
Produkt	N	Liczba obiektów małej architektury	szt.
Produkt	N	Liczba miejsc parkingowych	szt.

Produkt	N	Powierzchnia terenu przeznaczanego na plac parkingowy	m2
Produkt	N	Powierzchnia wyremontowanej i przebudowanej infrastruktury publicznej na terenie zrewitalizowanym	m2
Produkt	N	Długość wybudowanych dróg wewnętrznych na obszarach objętych wsparciem	m
Produkt	N	Długość przebudowanych/wyremontowanych dróg wewnętrznych na obszarach objętych wsparciem	m
Produkt	N	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury drogowej	szt.
Produkt	N	Liczba przebudowanych/wyremontowanych obiektów infrastruktury drogowej	szt.
Produkt	N	Liczba obiektów przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych	szt.
Rezultat	T	Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem	szt.
Rezultat	N	Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami	szt.
Rezultat	N	Powierzchnia użytkowa faktycznie wykorzystywana	m2
Rezultat	N	Liczba nowych punktów usługowych na terenach zrewitalizowanych	szt.
Rezultat	N	Powierzchnia zagospodarowanego przyległego otoczenia	m2
Rezultat	N	Powierzchnia zabudowanych/zrewitalizowanych pustych przestrzeni publicznych, które stały się dostępne na co najmniej 2 spośród wymienionych celów w wyniku realizacji projektu	m2
Rezultat	N	Powierzchnia terenów, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów	m2
Rezultat	T	Liczba osób korzystających z infrastruktury objętej wsparciem	osoby
Rezultat	T	Liczba nowych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie objętym wsparciem	szt.
Rezultat	T	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	ha
Rezultat	T	Liczba zrewitalizowanych obszarów	szt.

3. Uzupełnienie i remont istniejącej zabudowy, w tym zabudowa plomb, remont użytkowanych oraz niezagospodarowanych budynków na cele: gospodarcze, edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne, społeczne i kulturalne, wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym (za wyjątkiem budynków o charakterze mieszkalnym)

Produkt	N	Liczba budynków poddanych renowacji na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	szt.
Produkt	N	Powierzchnia budynków poddanych renowacji na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	m2
Produkt	N	Liczba budynków przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	szt.
Produkt	N	Powierzchnia budynków przebudowanych/wyremontowanych na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	m2
Produkt	N	Liczba zabudowanych „plomb” na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	szt.
Produkt	N	Powierzchnia zabudowanych „plomb” na co najmniej 2 spośród wymienionych celów	m2
Produkt	N	Liczba budynków przebudowanych/wyremontowanych na potrzeby działalności gospodarczej	szt.
Produkt	N	Powierzchnia budynków przebudowanych/wyremontowanych na potrzeby działalności gospodarczej	m2
Produkt	N	Liczba obiektów przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych	szt.
Rezultat	T	Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem	szt.
Rezultat	N	Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami	szt.
Rezultat	T	Liczba osób korzystających z infrastruktury objętej wsparciem	osoby
Rezultat	N	Powierzchnia użytkowa faktycznie wykorzystywana	m2
Rezultat	N	Liczba nowych punktów usługowych na terenach zrewitalizowanych	szt.
Rezultat	N	Powierzchnia terenów, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektu	m2
Rezultat	N	Liczba osób korzystających z obiektów zabudowanych/zrewitalizowanych pustych przestrzeni publicznych	osoby
Rezultat	T	Liczba nowych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie objętym wsparciem	szt.

Rezultat	T	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	ha
Rezultat	T	Liczba zrewitalizowanych obszarów	szt.
4. Kompleksowe przygotowanie terenu przeznaczonego pod działalność gospodarczą, z wyłączeniem infrastruktury służącej mieszkańcom			
Produkt	N	Liczba wybudowanych obiektów	szt.
Produkt	N	Powierzchnia wybudowanych obiektów	m2
Produkt	N	Powierzchnia użytkowa w wybudowanych obiektach	m2
Produkt	N	Liczba obiektów przebudowanych/wyremontowanych na potrzeby działalności gospodarczej	szt.
Produkt	N	Powierzchnia obiektów przebudowanych/wyremontowanych na potrzeby działalności gospodarczej	m2
Produkt	N	Długość wybudowanych dróg dojazdowych na obszarach objętych wsparciem	m
Produkt	N	Długość przebudowanych/wyremontowanych dróg dojazdowych na obszarach objętych wsparciem	m
Produkt	N	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury drogowej	szt.
Produkt	N	Liczba przebudowanych/wyremontowanych obiektów infrastruktury drogowej	szt.
Produkt	N	Liczba obiektów przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych	szt.
Rezultat	N	Liczba inkubatorów uruchomionych w wyniku realizacji projektu	szt.
Rezultat	N	Powierzchnia inkubatorów uruchomionych w wyniku realizacji projektu	m2
Rezultat	N	Liczba nowych punktów usługowych na terenie objętym wsparciem	szt.
Rezultat	N	Powierzchnia użytkowa faktycznie wykorzystywana	m2
Rezultat	N	Powierzchnia terenów, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektu	m2
Rezultat	T	Liczba nowych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie objętym wsparciem	szt.
Rezultat	T	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów	ha
5. Tworzenie i rozbudowa systemów monitoringu wizyjnego w celu podniesienia bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych			

Produkt	N	Liczba zainstalowanych urządzeń monitoringu wizyjnego	szt.
Produkt	N	Powierzchnia terenu objęta systemem monitoringu wizyjnego	m2
Produkt	N	Liczba dzielnic objętych systemem monitoringu wizyjnego	szt.
Produkt	N	Liczba wdrożonych systemów monitoringu wizyjnego	szt.
Rezultat	N	Liczba przestępstw w mieście	szt.
Rezultat	N	Ilość osób objętych systemem monitoringu wizyjnego	osoby
Rezultat	N	Wskaźnik wykrywalności przestępstw	%
Rezultat	N	Liczba wykroczeń/przestępstw zarejestrowanych przez system monitoringu wizyjnego	szt.
6. Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu			
Produkt	T	Liczba budynków, z których usunięty został materiał zawierający azbest	szt.
Produkt	N	Powierzchnia budynków, z których usunięty został azbest/materiał zawierający azbest	m2
Produkt	N	Powierzchnia, z której usunięty został azbest/materiał zawierający azbest	m2
Rezultat	N	Ilość unieszkodliwionego azbestu/materiału zawierającego azbest	Mg
Rezultat	T	Liczba osób mieszkających (zameldowanych) w budynkach, poddanych renowacji	osoby
Poddziałanie 6.2.3 Rewitalizacja - JESSICA			
Produkt	T	Liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miasta	szt.
Rezultat	T	Liczba imprez organizowanych z wykorzystaniem infrastruktury objętej wsparciem	szt.
Rezultat	T	Liczba osób korzystających z infrastruktury objętej wsparciem	osoby
Rezultat	T	Powierzchni a zrewitalizowanych obszarów	ha
Rezultat	T	Liczba utworzonych przedsiębiorstw	szt.
Rezultat	T	Liczba nowych miejsc pracy	szt.

